

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

GRUNDLAGD AF

SÖNDAGEN DEN 18 AUGUSTI 1912.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTOR: ERNST HOGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

Födelsedagsfesten på Tullgarn

DROTNING VICTORIA blef på sin födelsedag föremål för mycken och hjärtlig hyllning från flera håll. I Stockholm gafs kunglig salut från Skeppsholmen och den rika flaggskruden i Stockholms hamn samt å officiella och enskilda byggnader gaf hufvudstaden en festlig prägel. Vid Tullgarns slott hade rests en vacker äreport af granris och eklöf, prästkragar och blåklint och prydd med en kunglig krona. Under denna lästes i röda blommor inskriptionen "Femtio år". Uppvakningarna började kl. 1/211 då Tullgarns slotts hela betjäning, uppgående till omkring 60 personer, sam-

Drottningen omgifven af sina gäster på Tullgarn d. 7 aug. Hoffotograf Wilh. Lamm foto. I främsta raden från vänster till höger sittande: prins Lennart, prinsessan Maria, konungen, drottningen, prinsessan Ingeborg, kronprinsen, prinsessorna Margaretha och Märtha. I den närmast stående raden märkas från vänster till höger: marinöfverläkaren Rudberg, generalmajor Wrangel, hofstallmäst. Rosenblad (civil), ofvanför honom hr Sven Scholander, kaptan Cederschiöld, förste hofmarskalken Lilliehöök, kommandör Lagercrantz (uniform), grefvinnan Cronstedt, ofvanför henne kammarherren frih. Rudbeck, general Ugglå (uniform), kammarherren frih. De Geer, generalskan Rosenblad, amiral Dyrssen (endast hufvudet synligt), hoffröken Leijonhufvud, kammarherre von Ecker-mann (endast hufvudet), riksmarskalken greve Douglas, kammarherre af Petersens, hoffröken Hamilton, generalmajor Rosenblad, hertig d'Otrante, kammarherren greve Bonde, hofintendenten Ståhl, hofmarskalken Peyron, herr von Ulfvall (profil).

lades å borggården. Här framfördes af trädgårdsmästare Jörgensen å allas vägnar en lyckönskan till drottningen som slutade med "ett lefve för vår älskade drottning och vår konung". Drottningen tackade därefter alla gemensamt och en och hvar särskildt för de gångna åren.

Snart därpå anlände från Stockholm båtar med deputerade, som skulle framföra den svenska marinens lyckönskan till drottningen. Nu följde uppvakningarna slag i slag. Först gafs företräde åt hofvet och staben, hvars talan fördes af riksmarskalken greve Douglas. Därpå öfverlämnade generallöjt-

(Forts. sid. 554.)

Iduns Jubileum Artiklar

FÖRFATTARINNA STALLER
bredvid hvarandra Greklands och
Nordens två kvinnoideal: Afrodite,
den kroppsliga fägringens
representant, och Idun, förkroppss-

ligandet af själens hälsa och skön-
het. Bägge dessa ideal, säger hon,
måste våra dagars kvinnor fören-
a i sin person för att bli en
hälsans gudamakt i folkens lif.

KVINN-
LIGHE-
TENS GUDOMS-
MAKTER.

SÅ LÅNGT MÄNNISKANS HI-
storia går, har kvinnan stått vid
mannens sida, hvilket icke hin-
drar, att kvinnligheten är en sen
uppfäckt i kulturhistorien. Ty om
ock sedan årtusenden i sin makt känd, dröjde
det nya årtusenden, innan den blef erkänd!

Ett sydeuropeiskt och ett nordeuropeiskt
folk ha bland andra nationer i sina myter
gifvit vackra symboler af hvad de skådat och
funnit i kvinnan. Det ena är de skönhets-
dyrkande grekerna i sitt solstrålande me-
delhafsländ; det andra är våra egna allvars-
tungna fäder i sin granskogsmörka snökalla
nord.

Från Cyperns klippkust såg den grekiske
siaren hur Afrodite, ren, sund och skön,
steg upp ur "pärlskum, irisfärgadt", redo att
förkunna den kroppsliga skönhetsens makt i
världen och att sätta mejseln i handen på
Phidias och Praxiteles till utformandet af äd-
laste konst i parisk marmor, en konst, odöd-
lig och full af friskhet ännu efter tvåtusen år.

Denna kvinnlighetens gudom, den grekiska
Afrodite, kvinnan i all naturens härlighet,
är i själfva verket äfvenledes odöd-
lig. Ty ännu i dag måste människorna i
henne se sitt ideal eller rättare en sida af
sitt kvinnoideal; de måste halla fast vid och
sträfvä efter att släktets blifvande mödrar i
så vidsträckt grad som möjligt bli präglade
af den fysiska hälsans skönhet.

Afrodite, sådan hon i den rosiga morgonen
uppenbarade sig för ett helt folks och en hel
tidsålders tjunga blickar, var af en ren och
oförfalskad fägring. Det var ingen halvblot-
tad Venus i Tannhäusers berg, där ljuset är
konstgjordt och lifvet lättjefullt. Afrodite
höjer sig ur vågens vatten i luftens friskhet,
i solens strålar; hon träder in i människornas
eget lif, förskönande och förfinande det.

Och äfven här gäller den gamla sanningen
att fysisk hälsa är skönhet: spänstiga lem-
mar, klara ögon, rosiga kinder — hvad är
väl detta annat än Afrodites arf!

Hvarje kvinna har ej blott rätt men plikt
att äfven med hänsyn härtill vårda den fä-
gring naturen själf gifvit henne. Detta är ej
ett uttryck af tom fåfänga men af medvetet
kvinnovärde.

Hvad Greklands skönhetsträngande folk
såg i sin Afrodite, det uppväges till fullo af
hvad de nordiska folken sågo i sin Idun:
den eviga ungdomens representant Idun
visar blott den andra sidan af ideal-
kvinnan, ty de frukter, hon har att bjuda, för-
läna åt själen kraft, åt hjärtat innerlighet.

Inga ruttna eller maskstungna äpplen lågo
i den korg, som Idun räckte åt Valhalls
gudar.

Men om ock i alla tider dessa kvinnlig-
hetens båda gudoms makter dyrkats af männen
i Södern och i Norden, voro de dock allför
sällan idealet för sitt eget kön.

Den kvinnotyp, som t. ex. Frankrikes ro-
kokolid skapade och som under den gusa-
vianska tiden blef härskande också i Sve-
rige, var icke en Afrodite, som på mussel-
snäckan höjde sig ur friska böljor. Det var
endast en målad och pudrad demimonde-
dam som på höga klackar framträdde ur en
parfymkvaf budoar. Lika lifet var det en Idun
med sin skål af dagfriska frukter; det var
bärrarinnan af en anfrätt kultur; och i den skål,
hon räckte, funnos endast giftiga trollbär.

Vår egen kultur, i så mycket sned, alstrar
tre typer, som icke äro Afrodites äkta döttr-
ar: den prälände modedamen, den förlästa
studentflickan, den tröthetsade arbetarkvin-
nan.

Alla tre sakna de mer eller mindre hälsans
friska blod och skönhet.

Vi ha också en art af den s. k. "nya kvin-
nan", hon som i själfva verket är så gammal,
att man kan kalla henne förhistorisk; hon är
icke kvinnan, men kvinnodjuret, ty så fram-
ställes hon i en del af vår romandiktning.

Forna dagars diktare skapade Afrodite
och Idun, bilder af kvinnohälsans sanna
gudamakter. Men när nationens kulturella
tolkar icke se kvinnan i hennes oupplösliga
förening af dessa, så förvandlas hon till en-
dast ett sexuellt väsen. Och det är just detta
som innebär återfallet till de årtusenden, då
kvinnan icke var annat.

Därför: så långt ifrån att denna moderna
sexuella litteratur målar ett utvecklingsideal,
en verklig kulturhöjd, betecknar den efter
min mening tvärtom ett kulturellt syndafall
ned i barbari.

Lika lifet som Afrodite kan göras till sinne-
bild för den osundt erotiska, lystet sexuella,
dåsigt lättjefulla kvinnan, sådan hon tidt och
tält träder oss till mötes i en dekadanspe-
riods diktning, lika lifet är Idun en represen-
tant för den torra och prosaiska hushåller-
skety, hvartill den s. k. praktiska kvinnan
ofta ensidigt förvandlats och hvars blotta
närvaro verkar på själens lif som aska och
sand på elden.

Endast om kvinnan förmår i sig förena de
båda gudoms makterna, är hon en uppenba-
relse från ofvan.

När vår materiella kultur blir så rik och
vår smak så sund, att både den välsituerade,
den studerande och den kroppsarbetande

kvinnan kunna fylla hvar sin plats med glädje
och samtidigt hålla sin kropp frisk och
spänstig, sin själ varm och vaken, då hafva
Afrodite och Idun gått hand i hand som ädla
sysstrar, då har kulturen nått harmoni och ej
förts fram till den öfverförfining, som alstrar
abnorma om och kanske granna blommor,
men ingen fruktsättning.

Tvenne af våra ädlaste skalder, Geijer och
Snoilsky, hafva i dikten besjungit den ene
Idun, den andre Afrodite.

För Geijer är Idun poesien, den höga
konstens gudom. Och i poesien liksom i all
sann konst sorlar ungdomskällan.

När vårt folk för 100 år sedan stod svagt
och aldrig i en utlevad statsform, nedslaget
af olyckan, med en maskstungen kultur,
icke inhemska, men tagen från Paris, från hof-
vet i Versailles, från Voltaires kalla och bi-
tande satir, då kallade Sveriges unga göter
med Geijer som främste man på Idun a.
Den rena poesien började framvälla, ung-
domslifvet vaknade och Sveriges folk för-
yngrades.

Här griper Idun upprättande in i det na-
tionella lifvet.

Snoilsky åter tänkte sig sin skönhetsdrott-
ning, den höga Afrodite, såsom en socialt
räddande makt.

I de bekanta konstverken, Afrodite och
Sliparen, tyckes skönheten vara skild från
arbetsträlens lif och loff. Men skalden vars-
nar en försoning dem emellan. Afrodite stig-
er ned från sin marmorhöjd, hon blir till kött
och blod, hon får ett människohjärta, som
klappar för likars sorg och nöd, som åtrår all
mildra den betrycktes och fallnes dystra öde.
Afrodite stiger ned!

Huru ofta i vår egen tid såg man det ej
midt i verklighetens mest förfärande värld!
I enkel dräkt kom hon för mången rå och
sjunken man i Londons och Liverpools, i
Newyorks och Hamburgs krognästen — kom
i en frälsningsflickas stundom beleda uni-
form, men där redan den rent yttre täckheten
banade väg för den andliga makt, hon i tro
på sin sak representerade.

Också på så vis har äfven yttre skönhet
kraft att verka i goda ideals tjänst till och
med i ett jäktande och brutalt nutidslif.

Alltså: än i dag skola Afrodite och Idun
gå sida vid sida. Ty den kroppsliga hälsans
sunda fägring och själens inre och djupa
friskhet är och bör vara målet för kvinnans
individuella utbildning i hem och skola samt
stå som en uppgift för hennes egen själf-
verksamhet.

Ju mera hon lyckas häri, dess mer skall hon
bli i stånd att genom föreningen af kvinnlig-
hetens två sidor, skönhet och poesi, blifva en
hälsans gudamakt i folklifvet, i kulturen.

CECILIA BÅATH-HOLMBERG.

Kvinnor i böcker

TT SIGRID UNDSSETS NAMN ANNU är så godt som okänt i Sverige är ganska förvånansvärdt, i all synnerhet som det annars icke brukar dröja så länge, innan ett litterärt rykte tränger öfver Kölen från oss till norrmännen eller tvärtom.

Det kan dock endast vara en fidsfråga innan Sigrd Undsets namn och böcker bli bekanta hos oss, och då kommer hon helt visst att förvärfva sig en frogen läsekrets af det slag som det är värdt för en författare att äga. När jag uttalar dessa profetior om en läsekrets i Sverige så svarar jag egentligen blott för kvinnorna. Det är deras lifs djupaste problem hon tar fatt på, och endast de kunna höra sitt eget hjärtas frågor sammanfalla med hennes, endast de med lidelse bejaka eller förneka hennes svar.

Men innan vi se närmare efter hvad saken gäller, några ord om författarinnan själf.

I Kristiania har hon lefvat sitt lif och här har hon under de år, som hon själf med bitter ironi kallat "den lyckelige alder", suttit som kontorist i en elektrisk affär. Hon är nu trettio år, men det var först för en tre fyra år sedan som hon efter ett par framgångsrika böcker vågade släppa kontoret för att ägna sig åt litteraturen. Sin frihet brukade hon till att resa till Rom och till att skriva romanen "Jenny", hennes största verk hittills. Hvad andra saker af hennes hand i anslag, i enskildheter af förvånande vågsam styrka ge som löften, det återfinner man i denna historia om en kvinnas gradvisa undergång som färdig, fulländad konst. Då man sålunda mycket väl kan börja sin bekantskap med Sigrd Undset genom "Jenny", så inskränker jag mig till att tala om denna bok.

Det öde som blir Jenny Wingses, den omöjlighe, på hvilken hon stupar, äro af de öden och de omöjligheter, som endast kunna möta en kvinna, och skulle aldrig kunna transporteras på en man. Äfven i sätten att gå under skiljas könen vägar. Men man skulle kunna göra ännu en begränsning. Hon är också en typ, som endast kan växa upp i germansk, än snäfvare begränsadt, i skandinavisk litteratur. Hvar i världen skulle vi annars finna en kvinna, hvars erotiska samvete är så ömtåligt och hvars hela lifsjämvikt så beroende af detta samvete att första — ack, så ursäkliga — synd däremot blir ödesdiger, "en fläck som åter sig inåt" och därför aldrig kan tas bort?

Jenny Winge talar öfverlägset om Ibsen men det är ändå i hans anda hon går under. Jenny Winge är en klok, sund och viljehärdad ung människa, när vi först möta henne i Rom. Hon har li likhet med bokens författarinnan lämnat det borgerliga yrke hon lifnärt sig med upp öfver de 25 åren och är nu i Rom för att måla. Hennes manliga och kvinnliga kamrater respektera henne lika mycket som talang som de hålla af henne som god kamrat, en af dem hvilka man tryggar sig till. Själf är hon lycklig i sitt arbete, behärskad, säker på sig själf, sträng i sitt omulliga kraf på erotisk hederlighet.

Men hennes hjärta är ensamt. Hon är 28 år och har alljämt väntat på den hon skulle älska, den som var värd att hon sparat honom sin ungdom. Ju mer åren gå, ju mera smärtsamt stark hennes längtan. Frestelsen ligger nära till hands: att vara som andra, att ta hvad som bjuds, ty tänk om det väntade och drömda aldrig kommer! Den unge ar-

keologen Helge Gram, en snäll pojke som många andra äro det, hvars bortkommenhet hon förbarmat sig öfver, blir förälskad i henne. Våren är så ung och skön, kamraterna ha alla sina svärmerier. Herre gud, hvarför skulle inte hon — ?

Så ändrar hon kurs i ett ögonblick af svaghet, glider med och så småningom tror hon nästan själf på sin kärlek. Men när de båda åter träffas som förlofvade i Kristiania, när hon ser honom i hans föräldrahem — och det strömmar en isig och rå instängd luft ur de sidor som skildra detta lilla småborgerliga helvete vid Welhavensgatan — då märker hon till sin ångest att hon icke längre kan fasthålla illusionen. Fortare än hon själf genomskådar hennes fästman hennes hjärta och bryter med henne. Hennes själförakt är oändligt. Hon har ju alltid hatat mest af allt i världen "saan leffærdighet" —

"Man skal vite, for man sier man elsker, at man kan staa ved sit ord".

Den kloka, duktiga själfsäkra Jenny har med ens blifvit så hjälplös. Hon som styrt för andra duger icke längre att styra sitt eget lif. Och då Helges far som lärt älska sonens fästmö kommer till henne med sitt sentimentala och åldrade hjärtas ödmjuka kärlek, då tar hon emot den och blir hans, trots hon mycket väl vet att det icke var för honom "hon gömde sin brudräkt"; gör det blott därför att hon icke kan uthärda ensam, utan någon som älskar henne, som tar henne på sitt knä och kallar henne "liten pike".

Men missförhållandet mellan den kärlek han hyser till och förutsätter hos henne och den stackars lilla ömkliga känsla hon kan ge tillbaka blir för skärande, vämjelsen vid förhållandet växer och hon bryter sig ut ur det, trots hon vet att hon skall bli mor. Men med allt detta har hon knappt ännu klart för sig att hennes lif är förödt. Det är först när hennes lille son dör några veckor gammal och lämnar henne efter en kort strålande moderslycka dubbelt ensam och förtviflad, som själfva lifsviljan brister.

Men hennes arbete, hennes konst, hvad har den under allt detta varit för henne. Intel, säger författarinnan hårdt. Det har blott gifvit en plåga ytterligare, en naggande skamkänsla som inför en sviken plikt. Hon reser tillbaka till Rom, söker komma in bland gamla vanor, gamla vänner, men intet är som förr. Hon målar, det blir bara färgkladd utan mening på en duk. I hennes hjärta bränner sorgen efter barnet, den vilda vanmäktiga rasande längtan efter den lilla

och kvinnor i lifvet.

varelsen hon ägt i sin famn, vid sitt bröst. Nu slappna hennes händer. Med den erotiska själfrespekten gick också all den respekt för det egna jaget och lifvet, som är nödvändig för den som vill lefva. Hon dricker, hvarför skulle hon egentligen icke, om det lindrar? Hon låter sig dras med i tvifvelaktigt sällskap dit hon icke hör — men hvarför skulle hon icke, hon som ingenting har att förlora? Nu möter hon till slut en stor kärlek hos en man, en kärlek som det varit värdt att bevara sig för och vänta på för att äga. Kärlek och äktenskap bjudas henne, hon behöfver ingenting ge igen, blott låta tröstas, omhuldas, läkas, intet mer. Hon rygggar tillbaka: "Hvordan skulde jeg kunne gjøre denne store ondskap og synde imot gud?" Hon vet ju eller tror i hvarje fall, att där icke är den kärlek eller den tåliga ömhet till i världen, som kan föra henne tillbaka till lifvet. Men äfven den energi, som hon behöfver till att motstå den unge målarens böner kan hon till slut icke åstadkomma längre, och hon skulle ha tillhört honom den natt som blef hennes sista om det varit han som stått på tröskeln, när hon öppnade sin dörr om kvällen. Men nu var det icke han, som knackade, det var Helge Gram. Förvirrad, maktlös, öfverväldigad af denna sista grymhet af ödet gör hon intet motstånd mot honom, men då han går på morgonen med hoppet om en återförening och en ny kärlek i sitt dåraktiga hjärta, då skär hon upp pulsådern med en knif.

Denna historia är berättad med en kärf hänsynslöshet, som ingen af våra svenska författarinnor gör efter. De ha kanske skrivit om värre än så, men i prydligare ord. Här äro orden valda ur lifvets egen ordbok, rättframma och oförskräckta i vissheten — som dock för många är en omskridd sanning — att hvad som kan genomlefas, det kan också sägas som det är.

Det som kan genomlefas —

Därmed äro vi inne på frågan om detta diktade ödes förhållande till verkligheten, och här tvingar bokens egen lidelse en att ta ställning, som allvarliga verk alltid göra.

Man kan knappast affärda hela saken med att Jenny Wingses historia är ett undantagsöde. Här är ju icke någon tillkrånglad intrig, som skapar ett ointressant specialfall; all de korsvägar, där Jenny Winge stod, komma väl de flesta kvinnor, som öfverhufvud tänka och välja medvetet. Och utom det att konsten alltid lyfter de människor den skapar upp öfver det enstaka fallet, så har författarinnan medvetet gifvit hennes öde en viss allmängillighet. Måhända tänker hon själf lika med den unge målaren Hæggen, som efter att ha skildrat kvinnornas oförmåga att reda sig med kärleksproblemet säger: "De bästa af er går det så". Men det är ingalunda likgilligt hur det i vidriga fall kan gå de bästa af oss, det är inte ens likgilligt hvad en stark personlighet i en lidelsefull förkunnelse låter ljuda ut öfver samtiden.

När man då alltså skall ta ställning så är det ju enklast att med en stor del af den norska publiken säga: bevara oss Gud, vi ha då ingen gemenskap med en så dålig kvinna, som inte kan ta vara på sig själf.

Men hvad skall man då göra med dem — och att de finnas är jag viss om — som lika kategoriskt ge Sigrd Undset rätt? Äro de också dåliga kvinnor? Måste man icke tro att det ligger ganska mycken kunskap om det egna hjärtat bakom orden, när de säga: Det är genom kärleken vi kvinnor hänga samman med lifvet, det är genom kärleken

ÖFVERROCKAR

till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder fläckiga nedsmutsade öfverrock för kemisk tvätt och prässning till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.

Det är ej likgilligt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:

Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt Kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

vi motta våra intryck och genom den vi ge något tillbaka till lifvet. Om kärleken är oss nådig skola vi finna världen god och älska den om icke skola vi finna den ond och hata den. När därför en kvinna — som Jenny Winge — hvars hela väsen väntat på att fullkomnas genom kärlek, genom en rad ödesdigra misstag kommer till den punkt att hon anser sig ha för evigt förspilt själva möjligheten att älska, då har hon följdriktigt afskurit det band, som höll henne vid lifvet, hon famlar i mörkret och hon är död, vare sig hon skär upp pulsådern eller någon tid förblir ofvan jord. Ty utan hoppet om kärlek, kärleken själf eller minnet af den kan ingen kvinna lefva.

Men det vill ganska mycket mod till att göra en sådan bekvämlighet, och detta mod ha blott de mycket unga eller mycket olyckliga. Jag frågade nyligen en 20 årig flicka som läst boken: tror du nu att författarinnan har rätt, att det måste gå en som det gick Jenny? — Jaa, då, säkert, svarade hon utan ett ögonblicks svekan med bergfast öfvertygelse och i nästa ögonblick log hela ansiktet under studentmössan!

Det är inte egentligen det förnedrande i Jenny Winges öde, som förskräcker mig, när jag söker tänka mig en väg bort öfver det samma. Det är ju inte som i gamla dagar, med sin kropps heder, som kvinnan här står eller stupar, det är med sitt hjärtas. Och skall man dra en gräns utöfver hvilken man icke kan gå, är det väl icke mer förnedrande att dra den vid hjärtats heder än vid den borgerliga eller ekonomiska.

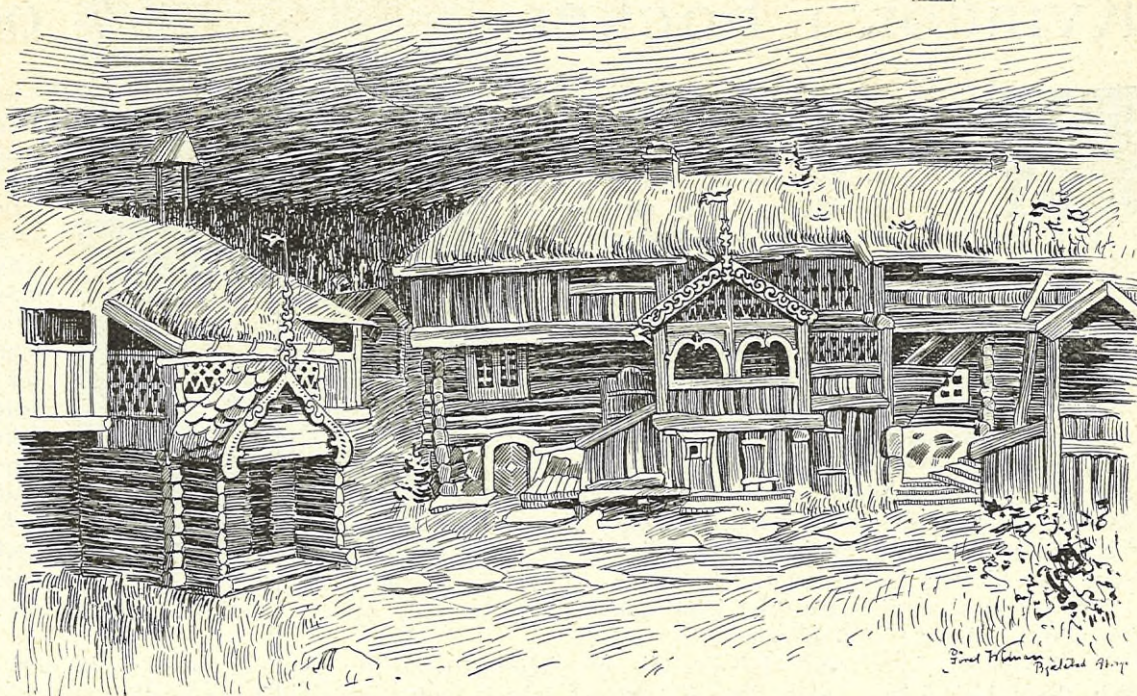
Men det är detta som förskräcker oss, att vi veta, att de som sätta in hela insatsen på kärleken, de som icke kunna nöja sig med mindre än det högsta, icke förmå hålla fred och jämvikt mellan kärlek och arbete, de skola icke länge lefva på jorden. Om kvinnan icke med andra trådar än kärlekens bindes vid lifvet, så skall hon snart stå utanför.

Hvad hjälper det oss om vi lösas ur aldrig så många fördomar och vinna aldrig så många uppgifter, om vi själva bindas af den fördomen att vårt lif och vårt jag icke äger något värde i sig? Ha vi kommit så långt på frigörelsens väg blott för att märka att vi stå eller falla med vårt erotiska lifs fullkomning eller ödeläggelse, då må vi stanna på vår väg och undra hvad det skall bli af de 99 procenten. Men vija vi icke slanna utan gå framåt, då måste vi bli större än vårt eget hjärta, starkare än vårt eget samvete.

Då måste de som den högsta kärleken svikit och äfven de som sveko kärleken med kvinnans gamla bepröfvade tålmod slåi nya bryggor öfver till lifvet och ödmjukt möta hvad det där kan ge af ny sorg och fröjd, af nya känslor och plikter. Brukade hon fordom sitt tålmod blott till att uthärda och gå under utan klagan, så får hon nu bruka det till hvad som värre är: att lefva och hela sig själf.

Men vi ha några ibland oss som aldrig förvärfva detta tålmod, emedan deras natur icke äger betingelserna därför. De förmå icke skjuta små nya förnöjsamma skott från roten, när blomstängeln bräckts, och de öfverlefva icke sitt hjärtas vanheder. Dessa kvinnor af Jenny Winges typ tillhöra icke de starkaste bland oss och icke de svagaste, det är kanske för mycket sagdt att de äro de bästa. Men äro de måhända de som ägde de största möjligheterna att bli lyckliga hos den de älskat?

ELIN WAGNER.

EN GAMMAL BONDGÅRD I GUDBRANDSDALEN.

Två unga svenskor på vandring öfver Jotunheimen.

OM JAG OCH EN VANINNA voro rätt medtagna efter vinterns arbete och instängdhet blefvo vi af läkare rådda att bege oss till ett norskt sanatorium för att söka återvinna både själs- och kroppskrafter; den kuren var ju lockande. Vi följde också uppmaningen med glad mod och högt spända förväntningar.

Ensamma flickor gåfvo vi oss i väg för att i full frihet få tumla om i naturen och njuta af alla de skönheter den norska fjällvärlden har att erbjuda, som vi dels redan kände, dels i fantasien sågo skimra för våra längtande blickar. Vi badade redan på afstånd våra ögon i anblicken af höje tinder och susende forser samt den underbara grönska som emellan fjällan är rikare och saftigare än någon annanstans i världen, åtminstone i de delar af densamma jag sett.

Det var till ett af de förnämligaste sanatorierna i Norge vi att börja med stälde färd. Hur härligt det var, hur stark fjällens luft, hur frisk deras stolta skönhet.

Vi tumlade ock som glada barn från morgon till kväll om ute i naturen.

Om bara allt varit som den. Men det fanns icke endast den natur vi längtat efter kring sanatoriet. Det fanns också sanatoriegäster på det. Sanatoriegästerna, ja de borde ju kunna bidra till trefnaden äfven de, men...

Vi hade trott, att meningens med en hälsokur i naturen just var att ströfva omkring i den så fritt och så länge man orkade.

Men det var inte de andra gästernas mening.

Åh, hvilka sneda blickar vi fingo, när vi i stället för att konversera med de andra på sanatoriets verandor, i den tidiga morgonstunden begåfvo oss ut på våra ströftåg igen. Och efter blickarne kommo orden, ord om att sådant där vildmarkslif visst inte var passande för ett par unga flickor utan vare sig någon äldre dam i sällskap eller manlig anförvant som beskyddare. Nej, då var det bra mycket mera passande och nobelt att tillbringa dagen på den sköna verandan i samspråk med de tongifvande damerna som

sutto där och knåpade på sina ljuvliga broderier.

Ehuru vi suckade och i vårt frihetsälskande sinne kände en obetvingelig längtan efter sol och vind, sökte vi en tid foga oss i våra rådgifvarinnors önsknings. För att få åtminstone någon revansch för stillasittandet smögo vi oss i alla fall då och då bort till ett litet afsides liggande fjäll, hvilket vi till vår glädje upptäckte ej allt för långt från sanatoriet.

Detta fjäll blef vår tröst i nöden; vi anförtrodde oss åt det och halft hasade, halft rullade utför dess sluttande sidor. Åh! så det gick, hur skönt känna doften af mossa och gräs, hur härligt solen baddade och brynle våra förut bleka kinder, hur våra lungor fingo luft, hur vi njöto, hur det instängda löjet sprängde sina fjälltrar och hvirflade ut i kaskader af hjärtligt skratt! Detta var i. i. glädje, var just den hälsokur vi behöfde!

Återkomna till verandafolket måste vi förstas söka se så stillsamma och förnuffiga ut som möjligt. Vi satte oss högtidligt ned och talade om allmogeväfnader och knyppeldyner, om den utsökta dräkten och stilfulla hatten o. s. v., allt under det våra tankar vände tillbaka till vår kära fjällkamrat och under det ett friskt skratt ville bana sig väg öfver våra förnumstigt slutna läppar vid hågkomsten af en glad kullerbytta eller vid tanken på huru de broderande damerna skulle taga sig ut under liknande förhållanden.

Till slut blef emellertid sanatoriets konventionalitet oss för tung att bära och vi började göra upp vilda planer om flykt till skinnande bergstoppar och öde vidder. Vi voro till och med nog okloka att en dag tala om våra planer för en af de damer på sanatoriet som föreföll oss minst konventionell och mest känslig för natur och frihet. Men då skulle ni ha sett en sådan uppståndelse det blef. Hela världen vet snart hvad trenne veta och så började öfvertalanden och goda råd och förnumstiga anmärkningar om det som var passande och det som icke var passande att hagla öfver oss tätare än trindsnö en vårdag, tills alltsammans hade precis motsatt verkan på oss än den hvilken var afsedd och vi helt framt, med utsikt att få

Hudens vård.
CREME SIMON · PARIS
Enda medel som gör kyn vacker och len utan att irritera huden.

IDUNS MODELLKATALOG

Ombärlig för alla sömmerskor och för alla hem.
Sex rikhaltiga säsonghäften årligen. Koloreradt omslag.
Prenumerationspris 1.80 för helt år — 90 öre pr häfte.

blickar af ogillande efter oss, kallare än vattnet i forsen vid sanatoriets fot, gjorde processen kort och trots allt prat, helt enkelt gåfvo oss i väg. Vi måste ut i frid och natur från det slentrianmässiga och hvardagliga.

En förare anskaffades som skulle visa vägen öfver Jotunheimens underbara fjällvärld och halft flyende anträdde vi vår färd ut i den vida naturens sköna rike.

Aldrig skall jag glömma den färden och hvad den bjöd ett naturtillbedjande sinne. Än morgondis öfver höjder likt stelnade vågkammor, glitter och flyende dimmor, än strålände sol med blå azur och lätta, ulliga molntappar som ständigt bytte form, hvita skimrande fjälltoppar lika ljusets budbärare, här och där små förkrympta träd, mossdoff och blomster, inbjudande isbräer, hvilkas svalka lockade den trötta vandraren att i oförstånd och hänförelse taga hvila. Långa sträckor af öde vidder, hvarur i det oändliga uppdöko pyramidliknande fjälltoppar, hvilka i den nedgående solens rödskimrande strålar fingo något trolskt imponerande. Man väntade nästan, under det solens bortdöende ljus förtonade, få höra dem i det inträdande mörkret rådslå om de vandrares fördärf, hvilka djärfvis störa dem i deras stumma soldyrkan.

Redan andra dagens afton kommo vi i tätt duggregn fram till Bjölsta gamla bondgård i Gudbrandsdalen. Trötta och frusna ehuru det var midt på sommaren — värmen är sparsam i fjälltrakter då det regnar — glömde vi dock alla dylika små obehag och togo med hänförelse den gamla gården i ögonsikte. Den är en af de äldsta, mest typiska i Norge och förljänade sin egen beskrifning. Här endast en kort flyktig skisserad konturteckning som en text till bilden af den.

Den bestod af tre hufvudbyggnader, hvilka med sina yttre trappuppgångar och svalgångar, sina snidade dörrar och pelare — allt vittnande om en nobel och värdig smak — bilda som en borggård och gjorde ett slående intryck af på en gång förnäm afskildhet och enkel hemtrefnad.

Den har gått i arf i samma bondesläkt 250 år, bara det en sällsynthet, och ägaren lär leda sina anor från Harald Hårfager. Han är ock en storbonde i själfkänsla med ståtlig figur och ett drag af stolt oåtkomlighet, som gjorde att en stackars vandrare knappast vågade nalkas den höge. Bjölsta är nu visserligen ett skjutshåll på en af routerna Gudbrandsdalen—Jotunheimen, men den som härstammar från Harald Hårfager befattar sig ej med turister och bellare, "han selv" visade sig blott på behörigt afstånd, drängar och en "gammel mor" skötte, förträffligt förresten, gästgifveriet.

Skissböckerna kommo genast fram och det blef ett ritande till långt in på natten. Dagen därpå var vädret bättre och tidigt voro vi åter i färd med skisserandet och titlandet innan vi måste vidare. Huru gärna skulle vi ej velat dröja kvar och drömma oss in i gångna tiders lif och ödemarkernas mystik men det var tyvärr omöjligt, vi voro ju på vandring öfver Jotunheimen, på flykt skulle jag säga, ty vi hade ju flytt med en förare, nej, vi hade skaffat oss en förare till vår flykt, det låter bättre och öfverensstämmer för öfrigt med sanningen.

Kanske i följd af skissböckerna, ty ritandet gör intryck på folk i aflägsna trakter, blefvo vi helt oväntadt anmodade att stiga in i storstugan, som endast "han selv" be-

Sång under doftande träd.

NU BAR OSS VINDEN BUDSKAP FRÅN
det vida,

och sagans under blir vår arfvedel.
Nu sorla brunnar, silfverskyar glida,
och stjärnerymden fylls af rika strängaspel.
Nu gunga sakta lösta dofters strömmar,
och rosenträdens svävande dryad
i slummern sållar hvita blad,
så skimrande som drömmar.
Men, djupt om natten höres hafvet sjunga,
det mörka, ödestunga,
och fjärran, fjärran på sin vilsna bana
flyr ilande Diana.

Vår kärleksstimma,
af kyssar fylld, af ljufva låror rik,
se, af en dunkel glans dess svarta kronblad
glimma

och dofta i sin prakt af vemod och musik.

Nu nattens blomsterlika fläktar smeka
med dagg och vällukt dina anletsdrag,
men hemlig ångest bor i dina veka
fördrömda suckars bön och bröstna andetag.
När såg du världen och när såg du ljuset?
Du gled igenom mörker som en blind,
och allt, blott icke lustens vind,
var främmande och fruset.
Du lyssnerska, af blodets sorl betagen,
du blomma, skygg för dagen,
du i ditt sinnes dunkla skuggvärld fångna,
du sorgsna, vilsegångna —
ditt hjärtas oro
skall höljjas under kärleksordens blom,
och mina drömmars barn, som långt och
vida foro,
förslösa inför dig sin glädjes rikedom.

Om allt det ljus, som aldrig går förloradt,
hur tung än natten faller på min stig,
om segerns jubel, ökad och förstoradt
af bragd, som bidar än i mannaårens krig,
jag dig förtäljer, tills du älskar äfven
det djärfva lifvet med sin starka sol,
med branta klippors kaprifol
och silfverskum om stäfven.
Den som ej sett, hur måsens vingar glimma
i gyllne gryningstimma,
hur nyfödd värld gått daggstänkt fram ur
natten
med sorl af gräs och vatten —
hans öga skymmes,
och aldrig armt och mörkermättadt blod
anammat gudens nåd, som rik och rågad
rymmes
i måttlös segertro och ställjust öfvermod.

Snart lyktas natten, snart en gyllne klinga
skall klyfva mörkret med sin flammans ljus,
och ung och pilbeväpnad gud skall springa
på eldsmidd solvagn upp vid stora vattens
brus.

Då, bleka barn, bestig min stolta skimmel,
förgät den tid som sorlande förgick,
ty städse spännes för vår blick
allt högre jordens himmel.
Med gräs och örter och med fågelskaror,
med vapenlek och faror,
sig världen öppnar fritt, den sagostora,
att vinna och förlora.
Oss nattens skugga
med doft och ljufhet trycker som en skuld.
Må i ditt tunga hår allt dagens solvin
dugga
och i ditt ögas djup förlösta morgnars guld.

BERTIL MALMBERG.

bodde, dock utan att få göra bekantkap med Harald Hårfagers ättling.

Det var en förtjusande dagligstue vi fingo se. Gammal spis med vacker träskulptur, snidade bord och stolar, allt gediget och ärfdt från generation till generation, kraftfullt som den släkt det i så många år tillhört.

Man sade oss att en engelsman suttit på Bjölsta vintern öfver, om af förtrollning eller spleen eller båda delarne tillsammans kan jag ej säga, men vandrade omkring gjorde han med britters likgiltighet för andras omdöme.

Så gick vår färd vidare öfver Jotunheimens fjällvärld, där våren mötte oss i muntra fjällbäckar och snösörja. Här och där stodo anemoner och rhododendron i full blom. Öfver allt annat betagande var utsikten från högfjällens toppar och vid vandringen dit tyckes himlen komma närmare vid hvarje steg, själen får vingar, blott ett sving och man är där — — —!

Jag glömmar aldrig den underbara morgonen på fjällets topp, men heller aldrig den dystra aftonen rundt Bygdins sandiga och mossiga strand, där foten sjönk ned vid hvarje steg. I turisthyddan vid Bygdin fingo vi en välbehöflig hvila och förplägning. Vi kommo dit halft försmäktande af hunger, störtade fram till det inbjudande matbordet där vi väl placerade fråssade af hjärtans lust utan att ens ha tid att kasta en blick på de öfriga turisterna. Då vår hunger något stillats sågo vi oss omkring och märkte då att våra bordskamrater togo oss nyfiket i skärskådande.

En afton kommo vi till ett litet fjällvatten som låg inklämdt mellan kala klippor, där var snö och dunkel, vattnet nästan svart, åskan mullrade hotfullt och blixtarne ljungade och fräste, återspeglade i hemska ringlar på det mörka vattnet, samt snodde sig på himlen likt eldarmar i dödskamp. På en sten där invid satt en man dystert spejande, det föreföll som om han setat där i tusen år och än ämnade kvarblifva lika länge. Men det var bara en engelsman med spleen, med hvilken vi dock kände riktigt medlidande. Han såg sorgsen och medtagen ut och som om han aldrig skulle kunna förmå sig att draga sina färde huru mycket han än månade längta till gladare nejder.

Sen återstod af färden roddturen öfver Jotunheimens vackra sjöar, bland hvilka Tyin är bedårande, kantad af snöfjäll som spegla sig i dess vatten. En solig, varm dag är anblicken af den fullkomligt förtrollande.

Ack denna vandring med dess möda, glädje, frihet och skönhetsglans har länge sedan försvunnit i det förgångnas rike, men dess minne forllefver dock i själens inre. Jag kan ännu se det obeskrifliga skådespelet af fjällvärdens mäktiga storslagenhet, de öde viddernas skiftande färgspel, och förnimma ökenvärdens harmonier, den norska naturens underbara klang.

Om vi voro trötta vid framkomsten till Mariestuen? Vi som ej voro tränade för fjällfärder, endast upplagda — och man bör vara båda delarne. — Jo, vi voro så trötta att vi tyckte att benen automatiskt skötte sig själfva, under det vi voro alldeles utomstående, och vi sade hvarandra att vi lika gärna kunde låta benen fortfara att gå hills vi kommo ner till Österlanden eller någon af Afrikas urskogor. Kan du förstå detta kära vän, jo, kanske om du någon gång gjort en färd öfver fjällvidder.

GOREL WIMAN.

LÄS!

Några äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lectyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till *Expeditionen at Idun, Stockholm*, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1896	2: —	Iduns julnummer 1901	0: 25
Idun 1904 (med julnumret)	3: —	Iduns julnummer 1904	0: 30
Idun 1908 (med julnumret)	4: 50	Iduns julnummer 1905	0: 30
Idun 1909 (med julnumret)	5: —	Iduns julnummer 1908	0: 50
Idun 1910 (med julnumret)	6: 50	Iduns julnummer 1909	0: 75
Iduns julnummer 1894	0: 20	Iduns julnummer 1910	0: 75
Iduns julnummer 1898	0: 20	Iduns julnummer 1911	1: —

LÄS!

Bjudningen.

Ett fragment ur Borgestads krönika.
Skiss af HARALD WÄGNER.

DET SKULLE BLI SUPÉ HOS major Holts och klockan 7 på aftonen rådde där ännu en förfärlig brådska. Gästerna voro bjudna till klockan 7. Ingen skulle vara nog obehöfvad att komma förrän tidigast half 8, men det fattades också en hel del, innan anordningarna voro färdiga. En nervös oro behärskade hela våningen, hade sitt kraftcentrum i majorens rum, där hufvudstod och svor öfver en motsträfvig kragknapp, medan köket, där kokfrun och jungfrurna härjade, var en annan kraftstation. Nervositeten spridde sig ända in i barnkammaren, där Aurora bodde, och i nedre våningen, där Herman och Gunnar hade sitt rum. Till oron bidrog i hög grad majorskan, som plantöst irrade omkring i underkjol. Hon hade en utomordentlig förmåga att vara allestädes närvarande och öfverallt ge befallningar. Hon flög fram och tillbaka mellan köket och matsalen. I köket fanns madam Ångberg som var med på de flesta kalas i staden, i obestämbar syfte, för att diska eller hålla styr på pigorna och uträffa förekommande ärenden.

"Snälla madam Ångberg," sade majorskan, "det är för gale, att ingenting kan bli färdigt i tid."

"Det kan majorskan vara lugn för!" sade kokfrun argt. "Jag sköter nog mitt."

"Ja ja," suckade majorskan, grep ett dusin tallrikar som stodo på köksbordet och rusade ut i salen med dem.

"Frun, frun! vi ha ingen gelatin!" skreks det från köket, och majorskan grep i sin förvirring ånyo tallrikarna och bar ut dem i köket.

"Herre gud, har vi ingen gelatin! Tilda, spring genast och köp för 25 öre."

"Tappa den bara inte på vägen!" sade madam Ångberg som inte ville försumma att utdela ett godt råd.

"Ta in de här tallrikarna först," sade majorskan till den stackars flickan, som var alldeles vimmelkantig.

"Det skall vara röd gelatin," tillade kokfrun.

"Men gud i himmelen, hvarför skyndar du inte på?" skrek majorskan, "hvarför har du inte salt i ljus, och prostinnan kan snart vara här!" — "Ta in gurkan också, om Tilda skall in," sade kokfrun.

"Nå, blir det något af?" motade madam Ångberg på, och Tilda, som höll på att bli alldeles vriden, grep första bästa fat, som stod i närheten, och störtade ut i salen.

"Tappa det inte, människa!" skrek kokfrun, och i detsamma släppte Tilda körsbärssyltet på tröskeln, slog förklädet för ansiktet och blef borta i en paroxysm af tårar.

"Jössus, vår frälsare!" skrek kokfrun, madam Ångberg sjönk mållös af förfäran ned på en stol, majorskan sade bara: "Du, du, du..." och lilla Aurora, som hade fått sylt på sin hvita klädning, satte i med ett vildt ljut.

Majorskan vred sina händer: "Den flickan bringar oss till tiggarslafven! Knäpp mig i ryggen, madam Ångberg!"

"Ja, nådig frun."

"Isch, om det här bara vore öfver!" fortfor majorskan, och i det samma ringde det.

"Tilda, gå öppna, men ställ inte till någon olycka på vägen!"

"Gud vet hur det skall gå med krustaderna, de vill inte fastna vid järnet."

På galoschhyllan i tamburen hade Gunnar och Aurora fattat posto för att taga emot

gästerna. — Herman skulle inte visa sig i afton med anledning af ett fuffens han haft för sig. De båda barnens beräkning var att genast stöka undan hälsningarna så slapp man att sedan gå in midt i högen af de församlade gästerna och hälsa och bli tillfrågad om en massa idiotiska saker, som om man tyckte det var roligt att gå i skolan, eller om man tyckte bäst om pappa eller mamma o. d.

Just som det ringde och Tilda skulle gå och öppna, kom mamma ut och hviskade till henne: "Kom ihåg att du inte serverar adjunkt Söderlund för mycket vin — det är den där med träbenet!"

Gunnar undrade mycket, hvad dessa ord som egentligen icke vore ämnade för hans öron skulle betyda, och i det samma öppnades dörren, och prostinnan Larsson hoppade in. Ur en stor kråka stack hennes bruna ögon.

"Goddag, goddag," sade det ur kråkan, "August, har du dem med dig?"

"Hvilka?" hördes en röst som kom ur djupet af en kolossal päls.

"Åh, mina gula handskar naturligtvis!"

"Jo, jag har dem," sade pälsen, som förekom barnen som ett vidunder, en luden jätte ur Grimms sagor.

"Nå, det var bra," genmälde kråkan, som strax därefter lyftes af, "nej, se där är ungarna, hur mår ni egentligen, när är det förresten?" vände hon sig åter till pälsen.

Denna öppnades nu under ett oafälligt stirrande från barnen, och de sågo prosten Larssons apelsinröda, kolossala ansikte med stora vattenfärgade utstående ögon dyka fram.

Så här på nära håll påminde det på ett skrämmande sätt om jätten, från hvilken pojken röfvade de tre hårstråna.

"Hvad är det," sade jätten med trött ton, "som skall inträffa vid det klockslag, om hvilket du önskar upplysning?"

"Hämtningen, begriper du väl."

"Klockan elfva."

"Jaså, det var ganska länge, är det barnjungfrun? Jaså är det borgmästarens gamla Tilda, ja, jag tyckte väl att jag kände igen ansiktet."

Tilda neg åt detta och tänkte på en lefverfläck hon hade på kinden.

"Godkväll," rosslade nu jätten med apelsinansiktet till barnen, som hälsade igen, förkrossade af hans oerhörda storlek och den raggiga pälsen.

"Såna trefliga barn" kvittrade prostinnan, "såna skulle vi ha åtminstone en, nåå har ni läst era läxor än till i morgon?"

"Jaa!"

"Tycker ni, att det är roligt, när det är främmande?"

De båda barnen stirrade bara och kunde inte svara.

"Då kan ni väl snatta litet godt, hva? Nå, hvar har du dem då?"

"Hvilka, min ängel?"

"Himmel! Ni karlar! Handskarna! Vill du, att jag skall gå in utan handskar?"

"Nej, det vill jag inte," sade prosten och halade upp ett par långa handskar ur den inre fickan på sin bonjour. Så voro de ändligen färdiga att tåga in, och det gjorde de.

Aurora tyckte, att det var precis som bergakungen och den bergtagna; när man såg dem bakifrån, förstås.

Majorskan hade hunnit ta på sig sitt allra sötaste leende, när prosten och prostinnan kommo in i salongen. Majoren bugade sig så artigt och vänligt han kunde. En efter en kommo nu de andra gästerna. Det var Gunnars lärare, det var också borgmästa-

rens, ja det var en väldig mängd farbröder och tanter. Alla voro vänliga och fryntliga och klappade barnen på hufvudet, så att de till sist voro riktigt ömma i hufvudsvålen. Själva rektor Mandell, som kom pustande, högtidlig som vanligt, var riktigt fryntlig.

"Kunnen I edra lexor till i morgon, barn?" sade han, när han hade tagit af sig rocken och skulle klifva in. Något annat kunde han icke finna på att säga.

Fet och värdig pustade han, lade pince-nezsnodden öfver högra örat och sade till sin fru: "Skynda dig nu."

Då de gingo in, hörde Gunnar något underligt. Han hörde nämligen hur fru Siri Söderlund hviskade till borgmästarinnan: "Titta hvad rektorskan är snörd, jag förstår inte, att hon bara kan andas!"

"Kära du, det är hon alltid," sade borgmästarinnan. "Hos landshöfdingens svimmade hon sist efter supén."

"Jag kan inte förstå, att hon är så fet," sade fru Söderlund högt, emedan rektorskan var utom hörhåll, "de har ju så dålig mat, säger åtminstone madam Ångberg. Anatol, ge mig solfjädern!"

"Kors, den har jag glömt," sade fru Siris man, som i dagligt tal kallades Sirius.

"Du glömmet då allting, skall du inte glömma att andas också?" sade fru Siri och därmed gingo de in i salongen.

Denna sista replik kom de båda barnen att gapskratta. De skrattade, så att de höllo på att kikna.

"Tänk om farbror Söderlund glömde att andas," sade Aurora, "ha ha ha, då skulle han ju kvävas!"

"Jag undrar, hvad han har i fickorna!" sade Gunnar och stack ner handen, "nej titta, här är ju tants solfjäder. Så skojigt!"

"Tant Mandells kappa luktar så konstigt," sade Aurora. "Titta, den luktar fläsk," och hon började ånyo gapskratta. "Den luktar fläsk" sade hon tre gånger, "tralala, den luktar fläsk, fläx, jaa deet göör den! Fläx, fläx florum, pilorum!"

Men Gunnar svarade inte, han höll på att rycka tre strån ur farbror Larssons päls.

"Ha," sade han, "jag har tagit tre strån ur jättens päls."

Aurora stod i motsatta ändan af tamburen och betraktade alla kapporna och rockarna.

Plötsligt fick hon en idé, som försatte henne i ett lysande humör.

"Där hänger de allihopa," sade hon och skrattade, ty hon såg i andanom alla tanterna och farbröderna hängande och stretande på krokarna. Och så sprang hon ut i köket för att se, om där hände något ännu roligare.

Inne i salongen stodo och sutto de främmande kring väggarna. Det rådde en förlägen tystnad. Det ville icke komma något samtal i gång. Alla sveftades och kände sig besvärade i sina helgdagskläder, som aldrig sutto bekvämt, emedan skraddarna och sömmerskorna i Borgestad icke kunde tänka sig, att detta var meningen med söndags- och bortkläder.

Herrarna kände de höga kragarna sticka sig, och fruarna hade ondt af fiskbenen i snörlif och klädningskragar. Man väntade, att något förlösande skulle komma, men det kom icke. Dels väntade man på landshöfdingen, som alltid kom för sent, och dels hade värdfolket ett alldeles extra nummer i beredskap. Detta var också allmänt väntadt med spänning och var ingenting mindre än lektor Almers nya fru, som nu för första gången skulle göra sin entré i Borgestads societet.

Alla voro upptagna af detta, och förgäfvets sökte majoren sätta i gång ett samtal om en

reproduktion af en af Zorns påklädda dalkulor, som han nyligen hade förskaffat sig.

"Zorn skall ju vara så på modet," försökte majorskan hjälpa på.

"Jaa," hväste rektorskan fram, så godt hon kunde för snörlifvet.

Och så blef det inte mer.

Majoren sveftades. Han letade i sin förvifflan efter ett enda fattigt samtalsämne i sin hjärna, men den var som ett utblåst äggskal. Zorn, tänkte han, Carl Larsson — Dalarna, finns det något samtalsämne i Dalarna? Gustaf Vasa, riksbyggmästaren, byggmästare — Sjöholm! Heureka!

"Den där Sjöholm är då för löjlig," sade han. "I stadsfullmäktige har han aldrig sagt annat än 'jag ber att få instämna', så länge jag har varit där."

"Ja, ha ha," sade borgmästaren, och så blef det tyst igen.

Och alla gästerna sveftades på.

Under tiden voro de väntade, lektor Almer och hans fru, på väg till majorens. Det var nu också ett i alla afseenden märkvärdigt och intressant äktenskap. Lektor Almer hade i fem år gått i Borgestad och varit ogift, och så får man en vacker dag se i tidningen att han är förlovad med en danska. En dansk danska från Köpenhamn!

I majorens salong löstes stämningen en smula när man hörde skratt och prat och en munter dansk jargong klinga ifrån tamburen.

Lektorskan frasade in. Hon var hög och slank med tjockt brunt hår och stora mörka glittrande ögon. Maken till den supékäddning, hon bar, fanns absolut icke i hela Borgestad. Strax efter kom lektorn, fet och pussig, med ett hull som ovillkorligen påminde om marsipan.

Fru Almer sludsade förbluffad, när hon märkte att hon kom in i ett stort rum där det rådde fullkomlig tynnad bland ett tjugotal människor. Något sådant hade hon aldrig varit med om i sitt hemland.

"Gud i himmelen, Albert," hann hon hviska till sin man, "du har dog icke taet mig med til begravelse!"

Värdinnan ilade emot de ankommande.

"Sæt nu dine tykke Ben i bevægelse og forestil pent din kone!" sade fru Almer.

Och så presenterade lektor Almer sin fru för alla de närvarande, och den stackars frun gick omkring midt i en tyst och mönstrande ring och måste ta alla i hand i tur och ordning.

I detta ögonblick kom landshöfdingen och landshöfdingskan.

"Räddade!" tänkte majorskan och ilade dem till mötes, nu kunde äntligen kaffet få tas in.

"Mitt herrskap," vände sig landshöfdingen till alla de församlade, "jag ser att jag och min hustru komma i godt sällskap, ty vi komma samtidigt med fru majorskans goda kaffe, som vi alla vet är charmant."

Alla logo, ty detta var fint sagdt af landshöfdingen, och därmed var isen bruten.

Gunnar och Aurora togo plats bakom en dörr och betraktade genom springan skådespelet. Allting såg underligt ut. Ett bländande nästan sagolikt sken belyste denna enormt stora samlings af farbröder och tanter. Sorlet brusade i deras öron och själfva salongen var knappast till att känna igen. Där var annars alltid tyst och graflikt, aspedistrorna sällskapade vanligen i all sköns ro med pianof och de liksvepta ämmorna. Men nu var det fullt med folk, och genom springan sågo de många underliga och löjliga saker.

Rektor Mandell stod med händerna bakom bonjourskörten och vippade med dem på ett oerhördt komiskt sätt, precis som en tupp.

På hans högra byxben satt en röd garnända. Aurora gapskrattade åt den. Så fick hon sikte på rektorskan och då skrattade hon ännu mer.

"O, hvad tant är tjock," sade hon. "Tänk om hon sprack, och alltihop rann ut!"

"Du är dum," sade Gunnar. "Människor spricker inte."

"Nä, men om!"

"Se, kusin Otto talar med fröken," återtog Aurora, då hon såg licentiat Berntsson i samspråk med flickskolans föreståndarinna, fröken Ljungberg, som drog honom in i ett hörn för att få resonera politik och sociala och pedagogiska frågor med honom. Barnen hörde dem tala besynnerliga och underbara ord. Aurora tyckte sig igenkänna den ton, föreståndarinnan hade, när hon var mycket allvarlig och hon erfor en känsla som när hon läste katekes.

"Ni är ju radikal, doktor Berntsson," sade fröken Ljungberg, "ja, det är roligt att träffa på en meningsfrände här, där alla är efterblifna."

Berntsson bugade sig.

"Jag har aldrig varit i ett samhälle, där det funnits mindre af andlig lifaktighet," återtog fröken Ljungberg. "Här finns intet intresse för några frågor. Ja, jag tror inte ens att man här har aning om att det finns en social fråga."

"Mycket möjligt!"

Vet ni, hvad lektor Aftzelius sade till mig då jag kom att nämna den sociala frågan? Jo, han sade, Nämna inte den sociala frågan, fröken. Hvad bryr vi oss om den? Kyrkogårdsfrågan är ju inte löst. Vi ger blanka tusan i den sociala frågan. Är det inte nästan otroligt?

Berntsson bara log.

"Vet ni hvad, doktor Berntsson, jag tycker, att vi skulle bilda en förening för att få litet andligt intresse väckt. Här finns ju så många frågor att debattera. Hvad anser ni till ex. i könsfrågan?"

Och fröken Ljungberg vände ett läraktigt ansikte upp emot Berntsson och väntade att få höra honom utveckla ett program.

"Mja hm, det är ju en mycket svår fråga," sade han för att rädda sig undan. "För min del anser jag att man bör vara så öppen som möjligt mot barnen i den sexuella frågan. Man bör absolut inte sky att nämna allting vid dess rätta namn. Förr eller senare få barnen ändå reda på allting, och då är det bättre att de få det genom sina lärare. Tycker ni inte det?"

"Jo, om det är möjligt!"

Nu sade pappa: "Nu skola vi ha en enkel smörgås", och alla gingo in i matsalen. Men barnen undrade, hur man kunde kalla kalfstek och glass för smörgås.

Mamma gick omkring till alla och sade: Nu hoppas jag att herrskapet äter ordentligt för det finns inte mera mat än hvad som är på bordet.

Gunnar undrade öfver att man behöfde uppmana någon att äta af allt detta underbart läckra som stod på borden. En stor kalfstek stod i midten, en massa assietter med skinka, korf och så en hel del saker, hvilkas namn han inte hade reda på och mjukt hvitt bröd sådant som Gunnar var förbjuden att lägga smör på och en mängd andra saker.

Prosten Larsson vek upp bonjourskörten och blottade sin enorma bakdel då han satte sig. Detta funno barnen mycket löjligt.

Mamma sade också till adjunkt Söderlund: "Ät nu, om det smakar, för det finns inte mer mat." Och farbror Söderlund haltade fram på sitt träben och tog en stor tallrik och på den lade han salt kött och ost

och en gul, oljig fisk och kalfstek och inlagd braxen och för säkerhetens skull också litet glass och så haltade han bort i ett hörn och ställde sig bakom ryggen på farbror Aftzelius och slevvade i sig alltihop. Farbror Söderlunds drag antydde en ganska stor välmåga, och Gunnar som mindes sin mammas ord undrade om Tilda hade serverat honom mycket vin.

Med ängsliga blickar följde barnen efter rättens öde för att se om det skulle bli något nämnvärdt kvar, men den forna pyramiden sjönk så småningom ned till en liten gul hög af obestämd form.

Slutligen klappade pappa i händerna och sade: "Ja, nu får vi inte mer, hoppas herrskapet är mätta!" och så gingo farbröderna och tanterna ut i salongen igen. Barnen smögo sig in för att få del af rofvet. "Jesses, hvad dom har ätit mycket!" sade madam Ångberg, som kom in för att duka af.

"Jaa," sade majorskan med ett surt leende, "det går nog an att skära breda remmar ur andras ryggar."

Och så gick hon ut. Hvad menas med att skära breda remmar ur en rygg? tänkte barnen; är det att rista blodörr, som dom gjorde med Ragnar Lodbrok?

I förmaket stodo spelbord, och där sutto nu farbröderna och drucko punsch ur små runda glas och den gula drycken spred en angenäm och söt doft, men cigarrerna lukade illa och Aurora höll på att få hosta, där hon stod i korridoren och betraktade skådespelet.

"Jag säger pass," sade majoren och jämkade på korten och flere andra märkvärdiga ord sade de, och snart började korten att smälla mot den blanka skifvan på det uppfällda spelbordet. Farbröderna talade i munnen på hvarandra och plötsligt skrek farbror Söderlund: Trumf i helvete! och slängde korten, så att det knallade.

Alla herrarna skrattade, men Aurora blef förskräckt och frågade: hvarför säger han så där?

"Äsch, det begriper du inte," sade Gunnar öfverlägshet i en dunkel känsla af att mankötet bör vara solidariskt gentemot kvinnorna.

I detsamma hördes det sång inifrån salongen, och alla farbröderna måste gå in och höra på, men farbror Söderlund reste sig endast motvilligt och sade till lektor Aftzelius: "Är du så jäkla musikalisk, att du tål musik?"

Så gingo alla ut och Gunnar smög sig fram och drack ur ett punschglas, men då kom Tilda och ledde honom ner till sig för att han skulle lägga sig. Men han steg upp igen och ställde sig i bara nattskjortan bakom ett hörn och kilade ut i tamburen.

"Skall ni redan gå?" sade mamma med ett obeskrifligt tonfall af saknad i rösten.

"Ja, snälla du, tyvärr, det är så sent," sade tanterna. Så slog tamburdörren igen för den siste gästen och Gunnar såg sin mamma falla ned i en stol och utbrista till majoren:

"Gudskelof, att de har gått! Nu är det då gjordt till i februari!"

Då gick Gunnar och lade sig och undrade, hur mamma kunde säga så. Dels tyckte han själf, att det hade varit förljusande roligt, och dels hade hans mamma ju uttryckt sin saknad när gästerna skulle gå.

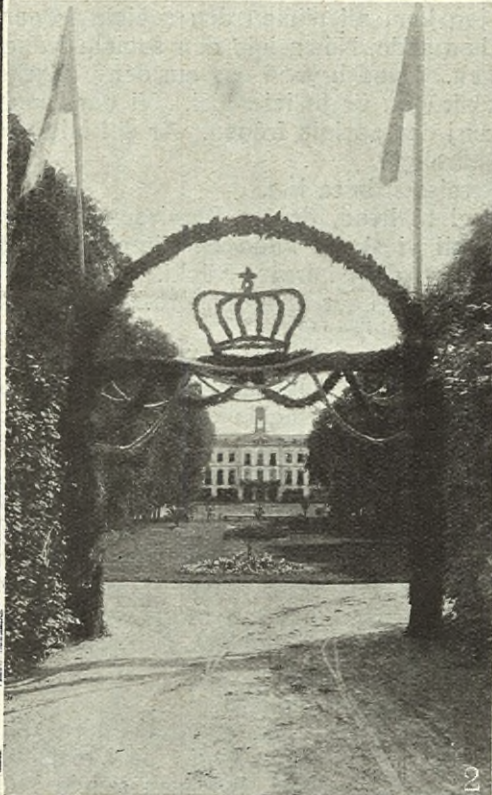
Han var för ung för att lösa denna enkla gåta, och hade han hört hvad gästerna sade, när de kommo ut, så hade han kanske legat vaken en hel minut och grubblat öfver människornas falskhet. Nu somnade han i stället efter en half.

nant Ugglan en praktfull blomsteruppsats med svenska generalitetens lyckönskan. Den svenska flottan var företrädd af icke mindre än fyra deputationer. Den svenska marinens officerare öfverlämnade genom amiral Dyrssen två dekorativa blomsterskålar i drifvet ciseleradt silfver, generalmajor Wrangel öfverlämnade från föreningen Sveriges flottas styrelse en textad adress med en akvarell af amiral Hägg föreställande pansarbåtar saluterande Solliden. Ännu en adress öfverlämnades från Stockholms och Karlskrona sjöunderofficerssällskap samt en silfverpokal från arméns och marinens underofficerare. Sveriges underofficersförbund uppvaktade fillika.

Sedan alla lyckönskningar mottagits, gaf kungaparet dejeuner. Bordsdekorationen utgjordes af en myckenhet röda rosor. I dejeuner deltog de å gruppfotografien å

1. Drottningen tackar den uppvaktande bejning. 2. Åreporten vid Tullgarn på drottningens

första sidan upplagna personerna. Konungen framförde därunder sin och den kungliga familjens varmaste lyckönskan med anledning af födelsedagen.

Efter dejeuner, sedan kaffedrickning och fotografering ägt rum, förevisade drottningen för sina gäster de gåvor hon erhållit å födelsedagen. Bland den öfverväldigande blomsterskörden, som anländt från när och fjärran, voro arrangerade de här uppräknade minnesgåfvorna samt den kungliga familjens gåvor. Bland dessa märkas ett nyligen utfördt porträtt af konungen, statyetter i marmor efter antika original, bronskopior likaledes efter gamla konstverk, afsedda för Solliden, (den kungliga familjens gåvor), en blomsteruppsats i silfver och mycket annat.

Vädret blef fram på dagen strålande och bidrog att ge dagen en glad och festlig prägel.

gens 50-årsdag. 3. Födelsedagsgåfvorna. 4. Festaffeln vid dejeuner. W. Lamm foto.

Det Geijerska Släktmötet.

DEN STORA GEIJERSKA SLÄKTEN har i dessa dagar samlats till ett första släkthemöte, som hållits i Värmland, där de orter och de minnesstenar, till hvilka den namnkunniga släktens historia är knuten, ha besökts. Mötesdeltagarna, öfver 80 stycken, samlades i Filipstad, där öfverläggningar höllos under ordförandeskap af generalmajor Gottschalk Geijer och bildandet af en understödsförening beslöts. Till en fond för Geijersgårdens underhåll öfverlämnades en donation på 10,000 kr. af grossh. B. O. Geijer från Stockholm och bruksförv. A. F. Geijer, Filipstad som därefter utsågos till släktföreningens första hedersledamöter. Härigenom blir det möjligt att snarast realisera restaureringsplanen.

1. Deltagarne i det Geijerska släkthemötet församlade vid brukspatron Reinhold Geijers villa Dellingtonorp. 2. Släktföreningens hedersledamöter bruksförv. A. F. Geijer och grossh. B. O. Geijer, som donerat 10,000 kr. till Geijersgårdens restaurering.

En af mötesdagarna användes till beskådande af Uddeholm, som ju varit Geijerska släktens egendom, samt till besök vid Råda, där man hedrade minnet af den berömde brukspatronen, Uddeholmsbolagets skapare, Bengt Gustaf Geijer, genom att nedlägga en krans på hans graf. Därifrån ställdes färden till Geijersgården i Ransäter. Prof. Reinhold Geijer höll vid Geijerstenen ett tal till Erik Gustaf Geijers minne och en krans nedlades, hvars band buro inskriften: "Den ädles minne, det lever".

Värmlands nation sände telegrafiskt sina lyckönskningar till mötet "med erkännande af de förbindelser, hvori nationen, hembygden och fosterlandet sedan öfver ett sekel tillbaka stå till medlemmar af Geijerska släkten".

rerande. 3. Vid färjan öfver Klarälfven på väg till Ransäter. 4. Vid Bengt Gustaf Geijers graf vid Råda. 5. Professor K. R. Geijer talar till Erik Gustaf Geijers minne från stenen framför Ransättersgården. J. Röding, Filipstad, foto.

En liten rönn i Råsunda.

ET VAR FORRA ÅRET.

Bländande hvit lyste en femvåningsgafvel fram bakom byggnadsställningarna, som höllo på att rifvas.

Oronbedöfvande föllo hammarlagen tätt på hvarandra, de väldiga spikarna gånge icke med sig, gnisslande och brakande beto de sig fast till det sista, så bändes de upp, sletos ur plankorna — splittrade träbitar hvirflade ut i luften — så dansade plankorna omsider efter och föllo med buller och bång ner i brädhögen på gården, och ur denna hög sträckte en stackars liten rönn sina gröna förkrympta fingrar fram efter hjälp — allt det lilla man ännu kunde skönja af den ropade "Jag förgås!" Helt upp till halsen salt den fast i murgrus, skröp och plankor och nu segnade en säckväfsstrasa ut ur en fönsterglugg under taket, drog med sig ett moln af kalkdamm och sopor däruppiifrån, vältrade sig brutalt ut öfver skräphögen och fastnade i rönnens misshandlade krona; där hängde den som ett sorgedok öfver fågelvärdens lefvande begrafna brödfrukt-träd.

Uppifrån mitt fönster midt emot hade jag de sista dagarna varit vittne till vandalismen, men ständigt hoppats på bättre da'r för den lilla stackarn därnere. — När ställningarna togos bort skulle väl befrielsen komma, länkade jag. Men — den där säcken — det var för rysligt! På min väg ut styrde jag kosan öfver den öppna gårdsplanen och försökte med en käpp peta ner vederstyggligheten, men den hängde för högt. Arbetaren Björklund, den treflige gubben, kom just förbi, han hade slutat arbetet för dagen och gick till vattenhon för att tvätta händerna. Jag kände honom sedan gammalt och visste hur han skulle tas: "Björklund, å hör snälle Björklund! ta ett tag här med staken därborta och dra ner den där "näsduken". Fröken däruppe tappade den, när hon skulle vifta åt Björklund — jo minsann, jag såg det nog," Björklund tittade upp och hälsade gladt. "Ser Björklund trädet där — det kväfs ju rent af!"

Han begrep icke meningen, han bara tittade på högen, på mig, och upp till gumorna, som klevfvo på ställningen med kalkhinkarna i oket öfver skuldrorna, se'n på mig igen och frågade "Trädet?" i en ton som om det gällde en fluga. Jag pekade ditåt. — Så drog han ett gapskratt, torkade ansiktet och händerna i största brådska och skyndade ut genom porten ropande tillbaka öfver axeln: "Den där sopkvasten, hå; den sorten ä det godt om!" Han trodde jag skämtade. Inne ifrån gården hördes arbetsförmannens signal till att sluta upp med arbetet för dagen, och en stund efter myllrade arbetarna fram ur alla nybyggena och sökte springande nå fram till spårvagnen, som just sände ett par elektriska ljusglimtar fram ur skogsdungen borta vid kröken.

Plattformen stormades i ett nu, men allt som stod i vägen sopades också undan, breda axlar och väldiga näfvar gjorde plats, kraftiga vitsar smalttrade — ett stackars litet frunlimmerskräk, som hade stått och väntat på perrongen långt före någon annan syntes till, hon greps af malströmmen, hvirflades rundt och hamnade slutligen hos konduktören, där hon mödosamt lyckades tillkämpa sig en ståplats. Inne i vagnen blef luften snart kvaf af stanken från svettiga kläder, nersmorda skodon och murbrüksluk, så ljud afgangssignalen, det susade och sjöng i de elektriska ledningarna och inom kort var vagnen ur synhåll, men blixarna i

träden öfver den visade ännu en stund hvilken väg den tagit, medan hundratals gapande fönsteröppningar i murarna bakom alla byggnadsställningar i murarna bakom tomma döda ögon efter den.

Det blef heta sommark dagar med brinnande sol och förhärjande torka. Värmeböljan vältrade sig in öfver Sverige och höll sig i veckotal på höjdpunkten. Hvad termometern visade i skuggan, vågade man knappast tala högt om, så otroligt lät det. Gräsmattorna gulnade och skogen glesnade, bladen lågo på marken i hela högar som efter en järnfrostnatt, människorna orkade knappast röra på sig, det lilla samhället tycktes vara som utdödt, endast nere på fotbollsklubbens täflingsplats var det lif och lek, de röda och de hvita, blåa och gula "lagen" spridde sig öfver fälten, tränade i sitt anletes svett midt i solgasset — ett ögonblick uppställda som schackpjäser på en bräde för att i det nästa flockvis flyga än hit, än dit, en eller annan tumlade öfverända, kom blixtnabbt på fot igen, eller haltade ur spelet för en stund, medan en kamrat undersökte blessy-

Den ljusa dagen.

I.

NATTEN ÄR ÄNDAD. SKOGENS fåglar slumra ännu i bo. Morgonens skålfvande klarhet skänker hugsvalande ro. Lycklig lyss jag till dagens rena segerklang i mitt bröst — aningens stigande ljusflods klara och bäfvande röst.

II.

Nu strålar dagens rena ljusgestalt, nu brusar lifvet segerrikt och mäktigt. I denna stund är för mig lifvet allt... Af tusen sånger blåa rymden klingar, och jordens frö, af solens värme väckt, skall spira tränande mot himmelsjuset, af sång och sorl från alla lif i gruset ledsagas vårens ljumma andedräkt.

ADOLF NORDGREN.

ren eller masserade en arm eller ett ben — bollen studsade ock målvakterna flögo som skottspolar framför sina nät. Från åskådareläktaren brakade bifallsstormen utöfver de kämpandes hufvud, och uppe i det lilla kaffeståndet vid planket utmed villorna rustade man sig till att undfagna den förstande skaran så snart första "halfleken" var sluit. Utanför det omålade planket lågo i långa rader pojkar från trakten dubbelvikta och tjuffittade in genom springorna nere vid marken, väsnades och hade roligt och slogs och trätte om bästa platsen, och höllo vad om och sablade ner publikens favoriter därinne och talade viktigt om "frispark" och "slarf" och "pampigt" och tittade så igen för brinnande lifvet, med näsan i marken och stjärten i vädret.

Strutskompaniets lilla svarthvita foxterrier i fickformat, samhällets enhälligt förklarade gungling, låg på afstånd och smågnällde för att länka uppmärksamheten till sig, men för stunden såg det hopplöst ut, för pojkarne vände döförat till och svanskotorna med, så pass förstod han ju, och så somnade han slutligen där han låg.

Mot kvällen blef det eldsvåda bakom skogen, en villa i Hufvudsta stod i ljusan låga,

brandrök och gnistor syntes långt bort, i den starka torkan var brandfaran för den närliggande skogen öfverhängande, men till all lycka blef man herre öfver elden fram emot morgonsidan.

Brädhögen på gården mätte godt i sommarvärmen, den stormtorkade så plankändarna voro nära att vika sig uppåt, som en korfskifva i solen, i öfrigt låg den oförändrad och oförfärad ända upp öfver fönstren på nedre botten. Hyresvärden förklarade, att där fick den bli liggande så länge, det var ogörligt att för trädets skull börja rubba den, förr än allihop på en gång komme att forslas bort längre fram, det blefve allt ett par dryga dagsverken för en karl.

Och solen brände. Den hvita husväggen midtemot sken så det gjorde ondt i ögonen. Hvad ett friskt träd skulle verka välgörande i detta murstens-inferno! Tänk om lilla rönnen därnere en gång kunde få lyfta sitt "rödlufve-hufvud" emot allt detta skärande hvita — en gång när stenkolosserna icke längre ha skogen inom synhåll — det kan gå fort nog — när elden härjar och yxan faller — och makadamen kväfver. Ännu står en härlig gammal ek kvar därinne på grannens tomt, där den skyddats med en särskild ställning så länge bygget kring den pågick. Tacka för det! Eken har traditioner och själfkänsla och har aldrig haft svårt för att ta sig fram — men ingen nog så förfaren träförädlare har kunnat följa guld ur rönnens mærg, och dess omätbara värde i naturens hushåll som skönhetsfaktor och fågelhägn har ännu ingen haft förmåga att räkna ut i kronor och ören — dess betydelse såsom ett af de många källsprång, där den trötte vandraren kan hämta förnyadt lifsmod, just när han funnit att så många andra källor sinat ut, den har ännu ingen entreprenör tagit sin hatt af för.

En blommande gren om våren, en frukttyngd trädkrona i sensommar-sol, det är skönhetsriken, som ännu ej hunnit karläggas och foten med merkurvingarna vid hälen hittar ej dit. Men andra tider nalkas. De idella värdenas segertåg närmar sig — och det är på tiden, ty människosläktet förtar efter vederkvickelse, dess djupa suck förnimmes öfver allt genom världslitteraturen.

Så en natt stod regnet som spön i backen och smalttrade mot fönsterrutorna så jag vaknade — ingen musik kunde ljuda ljufvigare i mina öron. Det var regn! riktigt regn, icke bara en regnskur — men ett ihållande, häftigt, allt genomträngande regn. Jag öppnade alla fönster för att riktigt njuta af den svalkande luft, som strömmade emot mig — så tittade jag ner till min lilla vän på gården. — Naturligtvis! icke en droppe sträckte bana sig väg till trädets rot, skräpet sträckte sig flera famnar åt alla håll. Om man ändå kunde förmå ett par karlar att rödja undan en smula eller åtminstone få en af kvinnorna till att hjälpa mig. — Orimliga tanke! Hur få någon af dem till att begripa saken — de skulle skratta ihjäl sig — om också icke medan jag hörde det. — Jag kände det så väl! Detta hemlighetsfulla och dock så brutala vapen, som endast kvinnan förmår att handtera så mäterligt — det enda tillfälle där kvinnonaturen röjer anlag för — solidaritet. Nej! Bäst vore att vänta till nästa kväll medan folk ännu var uppe, men ändå icke längre passerade gården, då kunde jag vid ljuset från de många upplysta fönstren i bottenvåningen se tillräckligt. Från mitt fönster spanade jag så länge, tills jag funnit ut, hvar barrikaden därnere röjde en svag punkt, där ett angrepp kunde börjas; och då nästa kväll kom, smög jag mig ner på går-

"BRUNNEN".

Skisser från en badort.
Af CARL SVENSON-GRANER.

(Forts.)

ROKEN HALLMAN FYLLER I:

— Det är så vackert, att man ville skrika.

Notarien Hjelm som är med i deras samtal kastar ut ironiskt:

— Gör inte det, fröken Hallman!

Men kandidat Herner vänder sig in mot paviljongen och samlar allas blickar på sig.

— Tycker notarien det är opassande, säger han. Hvad gör det? Vi äro ju på landet. Och en sån här afton skulle man verkligen vilja stryka af sig all den vanliga borgerliga betänksamheten och hvarför inte — skrika. Man skulle vilja ropa ut ett "lefve lifvet" som är så skönt och fullt bara därför att solen ler ned mot oss. Tids nog är man tillbaka i det gamla, i staden med sina poliser och sin vakthållning. Jag ger fröken Hallman rätt och utbringar ett "lefve lifvet!"

Det uppstod en generad paus. Ingen hurriede. Man log litet åt det ungdomliga i kandidatens anförande. Det var ju ironi i det, ett utfall mot både en och annan af sällskapet. Men inte kunde man bli förargad på Herner för det. Han var för söt.

Då knackade plötsligt fröken Wests krycka i golfvet. Hon böjde sig framåt, det kom ett uttryck af smärta i hennes ansikte, då hon ansträngde sig för att komma upp. Äntligen hade hon rest sig.

— Ja, ni, sade hon. Prisa ni den vackra sommaren så mycket ni vill. Inte tycker jag det är något att prisa det här bondhålet med dess billiga priser och alltför fina herrskap. Njut ni det granna vädret! Det varar inte länge. Det känner jag i mitt ben. Ja, till och med i träbenet. Den här sommaren skall regna, regna, regna. Det har de sagt på meteorologiska anstalten. Jag tror visserligen inte på anstalten, men på det där tror jag. De säger, att det är Martiniqueolyckan som det ska bero på. Inte vet jag, men regn blir det. Regn så allt ruttnar ihop som ett kärr. Martinique var det ja! Vet ni hur många lif, skuldlösa lif, som då gingo förlorade. Det var vackert! Lefve lifvet!

Hon staplade bort mot utgången.

— Adjö, sade hon, adjö, min unge, fine herr poet!

Nedför branten gick det sakt. Gången var besvärad, och man förstod, att hon var upprörd på det sätt, som hon förde den avviga handen upp mot pannan. Då och då stannade hon.

Alla följde henne med ögonen. Kamrerskan hviskade med kaptenskan. Nu försvann fröken West i skogen.

— Jag kom inte att tänka på, att hon satt där, sade kandidaten. Det var synd, att hon tog åt sig. Hon är ju så sjuk, att det ju inte är passande vara för hänförd i hennes sällskap.

— Prat, sade fröken Hallman. Hon är ju så stucken, så skulle man ta hänsyn till henne, skulle man tåga för jämnan. Inte sa ni något kränkande.

— Nej, kanske. Men jag kommer just att tänka på ett ställe i "Gösta Berling", där det står att man skall skratta och dansa varligt, ty man kan jaga den sorgsne till förtviflan med det.

— Det är vackert sagdt, sade fröken Hallman. O, hvad Gösta Berling är stilig. Jag har läst den tre gånger.

Kamrerskan Dahl och kaptenskan Waern hade åter kommit in på tjänarinnefrågan. Den sistnämnda sade:

— Och när hon flyttade, var hon fräck nog att säga, att vi var det elakaste herrskap, hon tjänat hos. Men då sa' jag...

En annan dag, då regnet börjat, det svarta, sjuka regnet, som svepte in sommaren i ett krusflor af otrefnad, då man måste stänga sig in på sina rum, de dragiga, kalla rummen, som saknade eldstäder, då hela skogen var sur af regn, då alla brunngästerna voro nedgångna och misslynta, då tystnaden vid bordet var obeskriflig, en dag, då det ändå höll upp ett tag, fick fröken West fatt i kandidat Herner.

— Jag skulle visa er något, sade hon, om ni vill följa med, om ni kan ett ögonblick slita er ur trollkretsen af damernas samfällda beundran.

— Jo för all del; kandidaten var färdig.

— Kom då, sade hon. Och efter en paus:

— Får "fröken Träben" ta er under armen. Hon har svårt att gå i dag.

De gingo sin väg.

I matsalen sutto några af gästerna.

— Hvad kunde hon vilja honom? undrade fröken Hallman.

— Hon är då inte blyg af sig, sade fru Dahl.

— Nej, att så där ta en herre med sig, sans façon, betygade kaptenskan Waern.

Ute på matsalsverandan stodo notarien Hjelm och fröken Asp. De hade nu fått bistånd af doktorn, på hvars utläggning af spektaklet de lyssnade med sina gillande inkast:

— Jaha, det blir bra.

Fröken West och kandidat Herner gingo bort mot en röd länga, som kallades "Långholmen" och där fattiggästerna bodde. Man skydde gärna det huset, ty där bodde nöden, fattigdomen och sjukdomen. Det låg litet för sig. Ur det röda huset stego alltid blå kafferökar, kaffe doftade det genom fönstren, allt virket i huset var till märgen inbrändt af kaffeos.

Nu stod solen rätt in i rummen, som man kunde urskilja i deras minsta detaljer.

Fröken West ledde Herner fram till första fönstret:

— Här ser ni, sade hon. Detta är cellen nummer ett. Ni ser kvinnan i sängen. Hon ser inte glad ut, ty hon har magfistel. Obotlig. Hon har lefvat i smuts, släp och fattigdom. Och nu är hon oduglig, slängd på skræphögen. Det är rysliga plågor det där med fistel har jag hört sägas. Tror ni det är någon, som intresserar sig för det. Tror ni den där fine teaterdoktorn intresserar sig för henne hundradelen så mycket som för lackskorna han ska ha i den där pjäsen, de skall spela.

Hon teg ett ögonblick, så sade hon:

— Lefve lifvet! Var det inte så?

Herner rodnade till. Han förstod huru hårdt dessa obetänksamma ord slagit ned i fröken West.

— Se så, sade hon, ingen sentimentalitet, det är så omodernt i vår tid. Nu gå vi till cellen nummer två.

Ända in mot rutan tryckte sig här ett grått ansikte. Det var som om det velat draga till sig all den sol, som skimrade öfver fönsterrutorna.

— Ser ni henne. Hon har ytterst svårartad astma. Vet ni, hvad det betyder. Det är att kämpa efter luft, efter lif hvart andedrag. Hvar minut är lång som en dag, hvar timme ett år, hvar dag en evighet. Hör ni!

Den sjuka föll tillbaka in mot rummet och det förfärliga ljudet af en rasslande hosta bröt fram mot dem.

— Ja, lifvet är skönt, lefve det, sade fröken West.

den och lyckades efter en del famlande försök få lös några af de ytterst liggande bräderna, men måste hålla inne en stund af ångest, ty skräpet skramlade ju alldeles som det vore förgjordt. — En liten bit i sänder igen — och så en liten bit — omsider öppnade sig en tumsbred springa, hvarigenom vattnet kunde sippra ner.

Jag hörde några kvinnoröster samtala på afstånd — ljudet kom från de starkt upplysta köksfönstren i kaféet i bottenvåningen — det lät som om de voro förargade, men jag fäste mig icke vid det, utan skyndade upp ty det småregnade redan och såg ut att bli ett riktigt skyfall. När jag hunnit upp till mitt, pinglade telefonen. Jag nästan förskräcktes, ty här i utkanten är ordinarie telefon-tjänsten slut vid 10-tiden på kvällen och klockan hade just slagit 10, då jag lämnade arbetet därnere.

"Hallå?" frågade jag i telefonen. En gäll kvinnoröst svarade: "Har ho' icke lagt sig ännu? Ska' ho' skrämma ihjäl folk så här midt i natten och gå och rota (tre "r") i brädhögarna! Ja' ska' anmäla henne för polisen — ska' jag!"

"Med hvem har jag nöjet att tala?" frågade jag beskedligt.

"De' angår henne inte — bara gå och lägg sig!" pang! br-r-r-r!! afringning. Jo, där stod jag. Ja, jag hade ju bara fått hvad jag förtjänade, en sådan kruka som jag varit. Hvarför hade jag kommit till min lilla gröna vän som om jag gjorde någonting dåligt, kommit som en feg stackare — när jag trodde ingen såg det!

Hvad jag kände igen dem på tonfallet den där kvinnosorten, jag ständigt fruktat, den hvars själsodling har mera än tre generationer kvar till ladyns förmak ifall den hin- ner dit, eller alls vill det.

Men jag hade ju mesta skulden själf. — Hade jag kommit öppet och modigt midt på ljusa dagen — låtit dem se, hvad det var jag ämnade göra — och låtit dem skratta bäst de velat — kanhända det hos en och annan ibland dem hade väckt en slumrande tanke, som sedan en gång, måhända i sena år, burit frukt — hvem vet? Men Nikodemus-andan i oss är så stark — så förfärande stark — den går igen här i världen i stort som i smått och lika mycket antingen det gäller en liten fattig rönn eller det är de stora krafven, som ropa efter ljus och luft. Hvarför ha vi icke mera mod — vi som tro på de ideella värdenas kommande århundrade! Låtom oss försöka att bekänna vår tro öppet och icke som om det gällde någonting ondt — smyga oss bakom råheten och hångrinet och allraminst då när vi försöka rödja bort en ringa del af de förkvävande hinder, som hopat sig, genom tiderna, kring människoandens misshandlade brödfrukträd, de ideella värdena, de som stå i soluppgångens tecken och morgonrodnadens glans.

A. F. D.

Dans och plastik.

VAR FRAMSTAENDE DANSLÄRARINNA FRU Josefina Gullberg, välbekant för alla stockholmare, icke minst genom sin framgångsrika verksamhet vid de många Ranftiska scenerna, för hvilkas utmärkta baletter och plastiska grupperingar hon har den hufvudsakliga förtjänsten, begynner den 12 september å Hotell Continental härstädes en kurs i plastik och dans, afsedd att pågå under 8 månader med en lektion i veckan. Vi äro öfvertygade att våra familjer med nöje skola begagna sig af detta tillfälle till en verkligt sakkunnig ledning för de unga i kroppslig gratie och sällskaplig ledighet, så mycket mer som priset för den grundliga kursen — 100 kr. — måste betecknas som synnerligen moderat.

Herner såg skrämnd på hennes bleka ansikte. Det var något strängt, stort öfver det. Ögonen glödde.

Hon stapplade förbi ingången till "Långholmen", där det satt några gamla värkbrutna gubbar och värmdes sina lemmar i det sköna solljuset efter regnet.

— Nu far vi cellen nummer tre, sade fröken West. Det är det värsta, men sen ger jag er lof för i dag. Jag har lärarinnetagen i mig, ser ni.

De gingo åt gafveln till och här var en ingång. Fröken West gick före, öppnade klinkan till en dörr och steg in. En unken luft slog emot dem. En bondkvinna reste sig från en stol borta i rummet, där hon satt och stickade strumpor, med en tidning framför sig.

Hon kom fram mot Herner och fröken West med den fattigas allför krypande ödmjukhet.

— Fröken är så snäll, som kommer hit, sade hon. Som här ser ut. Och herrn med, tillade hon med en hastig blick på Herner.

— Hur är det i dag? frågade fröken West.

— Ah, sade kvinnan, en får vara glad att det är som det är, men annars är det dåligt.

— Se, sade fröken West och pekade bort mot en säng i ett hörn af rummet.

— Det är hennes son, tillade hon. Han arbetade vid ett bygge och så en dag föll ett tungt verktyg ned på honom. Det blef ett svårt sår i hufvudet. Han sköttes inte riktigt. Och nu — se bara!

Herner ryste till. På kudden låg ett oformligt uppsväldt hufvud med ett svar, krulligt ymnigt hår. Huden var bortfallen på vissa fläckar i ansiktet och ögonen stirrade. Han låg och mumlade som mörkt hot och så skrek han häfligt till.

— Han har mist förståndet, och det är det värsta, kved modern. Om han ändå fått dö. Men han skall kanske lefva länge än. Jag är så fattig.

Herner stod inte ut längre. Han släck en slant i handen på modern och så gick han mot dörren. Fröken West kom efter. Hennes krycka knackade nervöst mot golvet.

När de hunnit fram på planen midt emot matsalen kom fröken Asp emot dem.

— Så bra, att jag träffade er, ropade hon. Ni har ju lofvat vara med om sällskapsspektaklet. Vill ni inte lofva att ta studentrollen i "Ett tjufpojksstreck". Det är en älskarroll, riktigt fremlig förresten. Men hvad ni ser blek ut... hvad...

— Det är väl bäst jag lämnar er nu, sade fröken West. En annan dag får ni en ny lekation, om ni vill.

Hon gick.

Fröken Asp fortsatte sina öfvertalningar, men Herner kunde inget lofva. Till sist snörpte hon på mun och gick sin väg. Herner satte sig under det stora trädet midt på planen. Det hade börjat mulna igen. Ett stort regnmoln kröp ihop öfver skogen. Så sträckte det ut sina lemmar igen och med ens började regnet.

Fröken Hallman kom springande öfver planen. Nu räddade hon sig in under trädet, där Herner satt.

— Usch, sade hon. Nu börjar regnet igen. Att det inte kan bli vackert, så vackert som den där kvällen på "Solens berg", då ni höll ett tal till lifvet.

— Så vackert blir det aldrig mer, sade Herner.

— Så ni pratar, log fröken Hallman mot honom.

III.

Det skulle bli basar i sammanhang med teaterspelandet vid "Brunnen" och fröken Hallman stod i spetsen för anordningarna.

Det var tredje året, hon styrde med det. Direktören vid "Brunnen" hade nickat så vänligt åt henne, när basarfrågan kom på tal.

— Fröken Hallman skall ha förstyre, hade han sagt. Minns ni så bra det gick i fjol. Femhundra på en afton. Det är det mesta, vi fått något år.

Alla gästerna på första klassen gånge sitt bifall till känna och fröken Hallman emottog med förtjusande blygsamhet uppdraget.

Men vid sitt särskilda bord satt docent Muhr med fru och dotter. De deltog ej i umgängeslivet vid "Brunnen" och höllo sig äfven nu för sig själfva. Fröken West reste sig och knackade ogillande i väg med sin krycka.

Men fröken Asp och fröken Hallman samlade ungherrarna kring sig och så slogs det råd. Uppdrag delades ut, man kom öfverens att påverka gästerna hvar och en i sin omgivning, och så skulle man sammanträda efter kaffet i sällskapsrummet.

Fröken Hallman satte sig att kalkylera. Mindre än i fjol fick inte basaren inbringa. I år hade man ju också så mycket rikt folk vid "Brunnen".

— Men det var sant...

Fröken Hallman erinrade sig hastigt, att hon hört konsulinnan Högh säga häromdan, att hon tänkte resa. Hon hade antydtt, att den här badorten var för litet komfortabel för hennes villkor. Ämnade nu fortsätta vid Marstrand.

Med ens var fröken Hallman på väg dit. Konsulinnan mottog henne med ett smickradt småleende. Jo, konsulinnan hade verkligen tänkt att resa nästa vecka till Marstrand. Det var allt litet mer komfortabelt i Marstrand. Man torkade ju alldeles in här. Hade rest hit bara för läkarne sagt, att skogsluft nog var det bästa, efter man bodde i en sjöstad hela året.

— Men vi ha basaren redan på måndag sade fröken Hallman full af ifver. Vänta öfver måndag, snälla konsulinnan. Vi behöfver hjälp och hur skulle det gå om konsulinnan reste. Det är så mycket fattigt folk här i år. Basaren måste gå till lika mycket som förra året. Det är tvunget.

Så lofvade konsulinnan till sist att stanna.

— Jag har gjort upp en lista, sade fröken Hallman. Ville inte konsulinnan teckna litet på den. Det skall vara till inköp af småsaker till marknadsstånden. Det vore nog bäst, om konsulinnan tecknade först.

Fröken Hallman lade fram listan och konsulinnan ritade dit sitt namn och skref tio kronor efter.

— Vi behöfva folk, som tecknar på den här, sade fröken Hallman. Vet konsulinnan någon, vi kunde be.

Konsulinnan fick hastigt ett litet elakt leende på läpparna.

— Jo, det skall jag säga er. Här bredvid bo två gubbar från vår stad. Den ene är pensionerad löjtnant, den andre disponent. Båda äro rika, förfärligt rika. Bed dem! Jag såg dem nyss gå ute i parken. Låt dem inte undkomma!

Fröken Hallman neg och gick. Därute gingo de båda gubbarna. De höllo hvarandra under armen, för båda gingo dåligt. Det var värken och ålderdomen, som drifvit dem i hop, ty disponenten var konservativ, medan löjtnanten var konservativare. Lika snåla voro de båda två.

Fröken Hallman gick emot dem och log. De voro båda svaga för det svaga könet och som de inte alls anade det försåt, fröken Hallman planlade mot deras börsar, logo de tillbaka.

— Vi ska ha basar, log fröken Hallman...

Löjtnanten stelnade redan, ty han förstod, men disponenten log än.

— Vi behöfva hjälp, fortfor fröken Hallman.

Nu började äfven disponenten bli allvarlig.

— Och jag har fått i uppdrag be herrarna teckna en summa på den här listan. Hon visade fram den och sträckte fram en blyerts. Ingen af gubbarna ville ta den.

— Men kunde det inte få vara till i afton, sade disponenten. Vi är just ute och motionerar och...

— Det är gjordt på ett ögonblick, höll fröken Hallman i. Inte skall jag sedan störa herrarnas promenad. Jag ber så mycket om ursäkt, att jag redan gjort det, men det behjälansvärda ändamålet...

— Och jag har inga pengar på mig, sade löjtnanten.

— Dem får vi sen. Bara löjtnanten tecknar.

Fröken Hallman spädde upp sin envishet med ideliga småleenden. Gubbarna kunde inte dra sig. Alldeles bredvid stod ett bord och fröken Hallman lade listan där, för att det skulle bli bekvämare att skrifva.

Nu höll hon fram pennan.

— Hvem skrifver först?

— Var så god löjtnanten, sade disponenten.

— Nej, disponenten är äldst, sade löjtnanten.

Och där stodo de båda gubbarna och krusade och titulerade hvarandra. Ty båda lyckte att den andre var snålare och sålunda skulle de komma ifrån det på billigaste sätt, trodde de.

Till sist gaf dock löjtnanten med sig och skref. Omedelbart efter skref disponenten. Fröken Hallman vek hop listan utan att se efter hur mycket, de sträckt sig till. Gubbarna togo hvarandra under armen och försvunno åt skogen.

Fröken Hallman gick att söka upp doktorn. Hon hade litet att tala med honom om. Doktorn var så intresserad af nöjen och sådant. På vägen tog hon sig en titt på listan, stannade molhåpen och så skrattade hon.

Hon hittade doktorn på verandan till mottagningen.

— Jag snor här som en skyttel, pustade fröken Hallman. Jag har varit ute med lista för penningbidrag.

— Jaså, sade doktorn, jag såg er nyss stå med de där rika gubbarna uppe i parken. Tecknade de?

— Ja.

— Hur mycket?

— Kan ni gissa?

— Nej.

— Sjuttiofem öre per man. Och ändå stod konsulinnan Högh öfver med tio kronor. Jag antar det skulle vara protest.

— Hur så?

— De säga, att konsul Högh jobbar i hus i den där stan. Ingen vet, om han har något. Men de där gubbarna äro fäta och säkra. Nu var det i alla fall inte dem, jag skulle tala om, utan om doktorn. Ni medverkar väl och sjunger på basaren, fast ni ska vara med i pjäsen. Ni är charmant som vissångare. Ni har röst. Snälla doktorn säg inte nej. Ni kan skapa sån stämning.

— Jag får väl försöka. Men vet ni hur stämningen är för basaren.

— Bra tänker jag.

— Men fröken West?

— Hon är sur förstås, men det är hon alltid. Ja, så det där docentherrskapet förstås, som hållit sig på sin kant hela sommaren. De vill inte vara med.

(Forts.)

Wettergren's
KAPPOR
&
KOSTYMER

OMSÖRGSFULASTE ARBETE
STIUELA MODELER
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser
hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

**Hafre-
Gryn
och
Hafre-
Mjöl**

Gyllenhamnar

**Gif barn den bästa näring och de växa
upp till friska människor.**

**Gif vuxna den bästa näring och de
förbli friska till sena ålderdomen.**

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 18—24 AUG. 1912.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; äggröra med räkor och sparris; mjölk; kaffe eller te med hafrekäk. Middag: Kräftsoppa; stekta kycklingar i gryta och brynt potatis och salad; turska bönor med rördt smör, hallon med vispad grädd.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; strömmingslåda med potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Biffstek med potatis; melonkompott med biskvier.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pytt i panna med lingon; mjölk; kaffe eller te. Middag: Spensatsoppa stufvade abborrar (Blå portens) med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt sill med grädd och lök samt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kroppkakor med skiradt smör; soppa på svarta vinbär med skorpar.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med äggröra; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxsvanssoppa; fransk bröduppning med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; ugnstekta kroppkakor (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalffrikassé med ris; chokladkräm.

LORDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt bräckkorf med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt lax med stufvad potatis; mangragnyskräm med mjölk.

RECEPT:

Äggröra med räkor och sparris (f. 6 pers.). 1½ hg. räkor, 12 st. spåda sparrisknappar eller konserverad sparris, 3 msk. smör (60 gr.), 6 ägg, 4 dcl. kokande mjölk.

Beredning: Räkorna få ligga i mjölk omkr. 1 tim., hvarefter de rensas. Sparrisen förvälles några min. i lätt saltadt vatten, får afrinna samt fräses väl i hälften af smöret, tills smöret är klart. Äggen vispas väl och den kokande mjölken tillsättes under vispning. Resten af smöret smältes i en kastrull, äggblandningen hälls i och kokas i vattenbad under omrörning. Då den är till hälften stannad, tillsätts räkorna och sparrisen hvarefter äggröran får koka färdig.

Den upplägges på varmt fat, garneras med persilja och serveras till smörgåsbordet.

Kräftsoppa (f. 12 pers.). 3 tjog stora eller 4 tjog små kräftor, 6 lit. kokande vatten, 1 hg. groft salt, 3 dillstånd, 150 gr. smör, 3½ lit. fisk-

buljong eller klar buljong, 90 gr. mjöl, salt, socker, cayenne, ½—1 dcl. maderia eller sherry, 2—3 äggulor, 1 dcl. tjock grädd, 1 burk grön sparrisknopp (¼ lit.).

Beredning: Kräftorna sköljas, läggas i vattnet tillsatt med saltet och få koka 10—15 min., allt efter storleken, och bora helst kallna i spadet. — Köttet tages ur stjärtarna, tarmen tages bort och stjärtarna skäras itu på längden samt serveras sedan i den färdiga soppan. — Magen tages bort ur skal och dessa stötas mycket fint i stenmortel tillsammans med smöret, hvarefter massan lägges i en kastrull och får under omrörning fräsa öfver elden 10 min., då den kalla buljongen tillsättes. Soppan får därefter sakta koka med lock omkr. ½ tim. Den passerar och får stå en kvart, så att kräftsmöret hinner flyta upp till ytan. Smöret skummas och fräses med mjölet 2 min., buljongen spädes på, litet i sänder, och soppan får koka 5 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna och vinet. Äggulorna och grädden vispas upp i soppkålen och soppan hälls i under vispning. Kräftstjärtarna lägges i tillika med sparrisknopen, som värmts i vattenbad och soppan serveras mycket varm.

Stekta kycklingar i gryta (f. 6 pers.). 3 kycklingar på omkr. ½ kg. st., 1 knippa persilja, 3 msk. smör (60 gr.), ½ msk. salt (8 gr.). Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).

Sås: 2 msk. mjöl (20 gr.), 4 dcl. tjock grädd, salt, (socker), hvitpeppar.

Beredning: Kycklingarna plockas, svedas, urtagas, sköljas väl och torkas. Persiljan rensas, sköljes, inklappas i en duk, hackas fint och inarbetas i smöret. Kycklingarna fyllas med persiljesmöret, hopsys, gnidas med saltet och uppsätts. Smöret brynes i en järnkastrull, fåglarna lägges i tillika med kräset (halsar, lefrar och hjärtan) och brynas väl på alla sidor öfver sakta eld, hvarefter de få steka med brösten upp med tätt lock, tills de äro möra, eller omkr. ½ tim. Under tiden öfveröas de ofta med smöret i kastrullen. Fåglarna lägges i ett djupt fat och täckas öfver, så att de ej kallna.

Kräset tages upp och mjölet fräses 2 min. med smöret i kastrullen, grädden spädes på och säsen får koka 5 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna; sist tillsättes 10 gr. kallt smör. Kycklingarna klyfvas, upplägges på stekta brödkrutonger, garneras med brynt potatis, salad och persilja. Serveras med grönsalad och vinbärsgele. Säsen silas och serveras i såsskål.

Turska bönor med rördt smör (Harricots verts) (f. 6 pers.). 1½ kg. spåda turska bönor, 1½ lit. vatten, 15 gr. salt.

Beredning: Bönorna rensas, sköljas i kallt vatten och får rinna af på linne. De påsätts i kokande, saltadt vatten och få koka hastigt, utan lock, tills de äro mjuka, då de lägges upp med hälslef på fat med bruten servett och serveras med rördt smör eller hollandaise.

Konserverade harricotsverts kunna användas på samma sätt: de lägges i kokande, saltadt vatten och då det änyo kokar, tagas bönorna genast upp. Vaxbönor tillagas och serveras som turska bönor.

Melonkompott med biskvier (f. 6 pers.). ½ kg. melon, 2 dcl. strösocker (170 gr.), 1 dcl. vatten, 1—2 dcl. fin rom, saften af ½ citron.

Beredning: Melonen, som bör vara mogen, skäres i 1 cm. tjocka skivor, och dessa skäras i 5 cm. långa bitar. Den skurna melonen lägges i 1 lit. kokande vatten och får koka 2—3 min., hvarefter den upptages med hälslef och får rinna af på duk. Af socker, vatten, rom och citronsaft kokas en klar, simmig lag, melonen ilägges och får koka tills den är mjuk och klar. Den upplägges då i kompottskål, hvarefter lagen hopkokas, om så önskas, och öfverhälls. Serveras kall med biskvier.

Stufvade abborrar (Blå portens) (f. 6 pers.). 1½ kg. vackra, jämna abborrar, 1 msk. salt (15 gr.), 180 gr. smör, 4 msk. groft hackad persilja, 1 msk. hackad, färsk dill, 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 dcl. vatten.

Beredning: Abborrarna fjällas, tagas ur (rommen tillvaratages), sköljas mycket väl, torkas med fiskhandduk och fenorna klipplas bort. De gnidas in- och utvändigt med saltet och få ligga 1 tim., hvarefter de änyo torkas. En kastrull belägges med en del af smöret, abborrarna ställas däri tätt intill hvarandra med ryggarna upp och mellan hvarje hvarf lägges resten af smöret, fördelat i flockar, persiljan, dillen och mjölet. Vattnet tillsättes och fisken får sakta koka med tätt slutet lock 15—20 min.; under tiden skakas kastrullen då och då, så att fisken ej bränner vid. Den lägges upp på varm karott med alla hufvuden åt en sida, säsen vispas upp, afsmakas och hälls öfver fisken, som garneras med rommen, hvilken kokats i saltadt vatten och skurits i skivor. Serveras med kokt potatis. — Abborrarna kunna äfven skäras i filéer och skinet tages bort (på hufvud, ben och skinn kokas då

ORIGINAL SINGER SYMASKINER

Världsberömda.
SINGER Co.
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer
på alla större platser.

BÄST ÄR

EKSTROMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK

A. C. SVENSSONS
KNACKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG SVETICEL

Äkta Göteborgs-Knäckebröd.

Hygienkontrollant
Dr G. Hjort af Ornsås.
Tel.: 11 & 929.

Ett försök skall visa Eder att baljnitarna hjälpa mot gissnande träbaljor. Pr ask & 100 st. 1 kr. Skrif genast till S. A. W. Sundelin, Göteborg.

Annonsera i Idun!

Fyrtornets KAVIAR

Årets inläggning utkommen och utmärker sig för sin friska, aptitretande smak.

Se noga till att Ni får af märket **"Fyrtornet"**.

Erkändt högsta kvalitéer inom hela konservindustrien.

Spritattikan

Årens inläggning utkommen och utmärker sig för sin friska, aptitretande smak.

Af brist

på varukännedom eller smaksinne låter mängen sig nöja med den aromlösa ättiksyran i stället för god spritattika af Eslöfs välkända tillverkning.

Plastik- & Dansinstitut

för barn och vuxna öppnas å Hotell Continental d. 12 sept. Kursen omfattar 8 mån. med 1 lektion i veckan. Lektions-tid: *torsdagar*; för barn kl. 6—8, för vuxna kl. 8—10 e. m. Pris 100 kr. Anmälningar hvarje dag kl. 1—3, 6—7 e. m. pr A. T. 202 37.

Allan Gullberg. Fru Josefina Gullberg.
Balellmästarinna.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

— praktisk och teoretisk undervisning i huslig ekonomi —
börjar sin 22:a termin hösten 1912.

Den praktiska undervisningen omfattar enklare och finare matlagning, dukning, uppläggning och servering, syltning, konservering och bakning, en grundlig kurs i köttstyckning, uppköp af matvaror och specier samt bokföring för hemmet.

Obs! Särskild undervisning i gasspislars användning och skötsel.

Den teoretiska undervisningen omfattar en kortare kurs i födoämneslära, hälso- och sjukvård, allmänna regler för frisk- och sjukdiät samt uppställning af matsedlar.

Ett mindre antal elever kunna erhålla praktisk undervisning i barnavård. Skolan inflyttar sommaren 1912 i nyinredd, tidsegen lokal Klarabergsgatan 40. Personhiss, rymliga kök och matsalar, duschrum afklädningsrum med särskild toalettrum.

Inga utomstående matgäster mottagas. Utöfvliga prospekt erhållas och anmälningar mottagas af

Elisabeth Östman,
34 Jakobsbergsgatan, 3 tr., Stockholm.
Riks Normalm 106. Allm. 99 02.

Märklig nyhet för husmödrar!!!

Konservkokaren "Skultuna"

af blankpolerad Aluminium.

Besitter framför andra konservkokare bl. a. följande fördelar:
Rostar aldrig!
Kokar hastigare än andra konservkokare!
Tids- och bränslesparande!
Ojämförligt lättare i vikt och därför lätthanterligare och behagligare
Synnerligen stark och hållbar!
Till salu i väl sorterade järn- och bosättningsaffärer.

Prenumerera på Barngarderoben!

Köp Schweizer Taft

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt och kulört: Taffetas, Changeants, Façonés, Crêpe de Chine, Duchesse, Ecossais, Eolienne, Mousseline, 120 cm. bredt, från 95 öre metern. Sammet och Plysch till klädnigar och blusar o. s. v. såväl som blusar och rober med äkta Schweizer-broderier i batist, ylle, lärft och siden. Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz)
Sidentygs-Export. — Kungl. Hofl.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERSKOR, utbildade, erhålla anställning genom Arbetsförmedlingen. Hufvudkontor: Regeringsgatan 113. Afdelningskontor: Ilögbergsg. 37. Expeditionstid kl. 9-1, lördagar 9-2. Rikstel. 40.47. Personlig inställelse. Betyg böra medtagas. »Anlita närmaste kontor»

GUVERNANT. Energisk, frisk lärarinna, helst undervisningsvan studentiska, erhåller plats 1 sept. för 2:ne flickor 4:de och 1:sta klassens kurser. Lön 175 å 200 kr. Fri resa. Foto., betyg och ref. insändas till förvaltare Sven Wikström, Hoting.

SJUKSKÖTERSKEELEVER. På Strängnäs sjukstuga bli platser lediga den 1:a inst. sept. och d. 1:sta inst. okt. Elementarskolebildning. Kursen 6 mån. Fri kost. Ansökningar, åtföljda af betygsskrifter och läkarbetyg, till Öfersköterskan.

SEMINARIEBILDAD eller undervisningsvan lärarinna önskas att undervisa en flicka i 4:de kl. elementarkurs samt musik, franska och andra språk. Betyg, foto. samt löneuppgift sändas till komminister Nylander, Ösmo. Riks Sorunda 12.

MEHRERE junge Mädchen finden sofort oder später liebevolle Aufnahme in norddeutscher Familie, Verort Hamburgs. Nähere Auskunft erteilt Frau Alma Wettich, Hoheluft-Chausée 91. I. Etage Rechts, Hamburg.

LÄRARINNA, som genomgått småskolesem. eller förut undervisat nybörjare, önskas till 2 gossar på 6 och 7 år. Svar jämte lönepret. till Fru G. Frizell-Nilson, Örboholms gård, Hällsviken.

BILDAD anspråkslös flicka erhåller plats att undervisa tvänne flickor, 10 och 7 år, i vanliga skolämnen samt musik. A. B. Nordström, handlande, Ljungskile.

LÄRARINNA önskas omkring 1:sta sept. att undervisa tvänne barn, 8 och 6 år. Kunnig i sömnd, barnkär, ålder ej under 25 år. Svar jämte foto. och lönepret. Hjelmarer p. Alingsås.

UNDERVISNINGSVAN, musikalisk, anspråkslös lärarinna, sökes till 1 sept. för 2 barn, 10 och 12 år, af fam. i brukssamhälle i Värmland. Svar jämte betygsskrifter, löneanspråk och foto, till »Fru E. D.», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

LÄRARINNA, högre seminariebildad, med verkligt intresse för barn, kompetent att samtidigt förestå huset, sökes för 2 barn, 8 och 9 år på herrgård i södermanland. Alder: 25-40 år. Svar med betyg, foto., ref. och löneanspråk till »Z. R.», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Sthlm, f. v. b.

HUSFÖRESTÄNDARINNEPLATS. Ensam bättre ungherre söker ung bildad dam att förestå hemmet. Sökanden bör vara villig och kompetent att ensam sköta samma med hjälp till större sysslor. Platsen tillträdes omkring 15 sept. Svar med nödiga upplysningar och foto. till märke »September 1912», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

PLATS FINNES för en flicka som är villig undervisa tre barn (flickor i ålder mellan 7 och 9 år) i vanliga svenska skolämnen samt ha tillsyn öfver dem. Som familjen kommer att vistas i Schweiz bör den sökande vara kunnig i det franska språket. Platsen är ledig att tillträda nu genast eller senast den 1 sept. Svar med uppgift å löneanspråk till »W. G.», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

ATT SKÖTA HUSHALLET önskas bildad, intelligent, medelålders flicka eller änka. Fröken S. Göbel, Vadstena.

FRANSYSKA eller fransktalande Schweiziska, kompetent att äfven undervisa i tyska eller engelska, sökes för kommande läsår såsom sällskap och lärarinna för 4 flickor på herrgård i Skåne. Svar adr. Friherrinnan Ramel, Öveds kloster, Öved.

LÄRARINNA, frisk och intresserad, önskas för 10-årig dotter mot fritt liv och 12 kr. pr lsm. Svar med foto., betyg och ref. före den 22 aug. till komminister R. Janzon, Stjärnorp, Östergötland.

BARNKÄR, frisk och ordentlig bättre flicka erhåller plats i familj, att med husmoderns hjälp sköta 3 små flickor, samt deltaga i förekommande göromål. Jungfru finnes. Svar till »E. M.», Västerås p. r.

GUVERNANT, som är kompetent att undervisa ett barn i fjärde klass samt tre barn i lägre klasser, äfven van vid undervisning i pianomusik, erhåller plats nu till hösten i familj, bosatt i naturskön trakt i norra Värmland. Allt fritt. Uppgift om lön pr månad jämte betygsskrifter samt foto, emotes omg. under adress M. Rosén, Likenäs.

EN ENKEL, helst troende flicka med kompetens att undervisa i 6:te kl. kurs (Elementarskolan för flickor) samt musik för bra plats i familj på landet. Svar jämte betyg, löne-villkor och foto. sändes under adr. »Ingenjör, Munkfors.

I SÖRMLÄNSK prästgård får anspråkslös, frisk flicka plats som lärarinna och husmoders hjälp inst. 15 sept. Svar med löneanspråk, betyg och foto. till »Familjemedlem», Oxelösund p. r.

UNG bildad engelska mottages i läkarefamilj som sällskap åt 18-åring. Svar till »Doktor W.», Söderhamn.

EN SNALL och snygg barnhusa får plats i läkarefamilj (1 barn). Foto. torde bifogas. Goda ref. fordras. Svar till Doktor Aug. Sandvall, Grängesberg.

BILDAD FLICKA fullt kunnig i matlagning, bakning och syltning får plats för att fullgöra ensamjungfrus allgäande den 1 sept. i officerstam. i Karlskrona bestående af herre, fru och ett litet barn, för hvilket finnes barnsköterska, som biträder med städning. Eget rum. Icke medlem af familjen. Svar med lönepretentioner, betyg samt om möjligt foto. snarast möjligt till »V. L.», Iduns exp.

TREFLIG, fullt frisk flicka, kunnig i engelska, något sykunnig, kompetent att läsa läxorna med 2 gossar om 9 och 11 år får plats 4:e sept. Lön 12 kr., familjemedlem. Svar med rek. och foto. till »Disponent», Uppsala p. r.

FÖR EN ENKEL treflig flicka villig hjälpa till med husliga göromål samt kunnig i sömnd och musik får god plats i mindre familj. Svar med foto., rekomm. under adr. »Familjemedlem», Karlstad p. r.

UNG sympatisk flicka med förmåga att smakfullt ordna och villig ensam sköta ett nystartadt litet ungherresem sökes. Svar med foto. (åters.) till »Verkligt dugliga», Iduns exp.

2 ENKLA, ord. friska och starka, barnk. bättre flickor — en sykon., en med husl. — önskas som husmoders verk, hjälp med hvarje. (utan jungfru) i enkl. vänlig arbetsmannafam. Svar med uppg. om ålder och löneanspr. event. rek. och foto. märkt »Familjemedlem», Vimmerby.

FRANSK BONNE erhåller god plats i höst å större godt hem i Skåne om betyg, foto. och löneanspråk sändas till Grefvinnan A. Bonde, Thorönsborg, Börum, Östergötland.

BILDAD, anspråkslös flicka villig att utföra alla en barnfrökens sysslor för en 9-årig gosse och en 6-årig flicka samt därefter kunnig att undervisa dem i vanliga skolämnen samt musik får plats på 2 år att i början af oktober medfölja vår familj till Alexandria, Egypten. Lön 50 kr. pr månad. Fria resor. Betyg, ref. och foto. torde snarast insändas till Konsulinnan Silfverhjelms, Hjo.

EN ENKEL, anspråkslös flicka som eventuellt genomgått kurs på läns-lasarett, (obs! ej nödvändigt) kan få plats i Göteborg från i slutet af augusti, till att sköta sjuklig dam, samt något hjälpa till i hushållet. Lön kr. 15-20. Svar pr omgående med foto. (hvilket återsändes) samt rekomm. och ålder till »Carin 1912», Landvetter.

LÄRARINNA, undervisningsvan, musikalisk, önskas 1 okt. för två flickor, 4:de kl. kurs och en flicka 1:sta kl. kurs. Svar åtföljdt af betygsskrifter, foto. och lönepretentioner sändes under adr. Sägversförvaltare Fr. Wennerström, Blankaholm.

PLATS FINNES i höst för en frisk och anspråkslös bättre flicka, som är kunnig och villig att, under husmoders ledning, ataga sig samtliga göromål i ett med alla nutidens bekvämligheter försedt, svenskt hem i Köpenhamn. Hjälp till tvätt och städning. Villkor fritt vivre, eget rum och 250 kr. pr år. Svar till »Hemtrefnad», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

HUSHALLERSKA van vid att på egen hand sköta ett brukshushåll om 6-7 personer får plats nu 1 sept. om betyg samt uppgift om löneanspråk insändas till »R. N.», Hultebuk p. r.

för 7-årig gosse på herrgård nära Sthlm. Småskollärarinne. önskvärd. Svar med ref. och löneanspråk till »Fru L.», Viggbyholm.

Examinerad lärarinna önskas för sjuåring att medfölja till Italien. Endast den bör söka platsen, som med allvar och bestämdhet förenar ett lugnt, vänligt och hurtigt sätt med barn samt har ett verkligt intresse för sin uppgift och är van att undervisa enligt de modernaste metoder, helst äfven i slöjd och om möjligt musik. Betygsskrifter, foto. och uppgifter om löneanspråk (och helst muntl. ref. i Sthlm) torde sändas till »25 Sept.», Malen p. r.

Öfersköterskeplatser vid Långbro Sjukhus, Ålfsjö. Lön: å orolig afdelning 660 kr. med 5 ålderstillägg å 120 kr., å lugn afd. 500 med 5 ålderstillägg å 100 kr. Öfersköterskeelever antagas. Ansökan, med betyg, läkarebetyg, frejdibetyg och foto., insändes till Överläkaren.

GUVERNANT som genomgått elementarläroverk för flickor och småskoleseminarium eller kindergartenseminarium, erhåller i höst plats hos disponentfam. å bruk i mellersta Sverige, för undervisning af en 8 års flicka samt som sällskap och hjälp i hemmet. Sökanden bör vara musikalisk. Svar till »Kerstin», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Kokerska o. sykunnig h. u. s. a. duglig o. värek., önskas i läkarefamilj i Sthlm. 4 pers. Svar med betygssafskr., åldersuppgift m. m. »1 sept. 1912», Iduns exp.

I broderiaffär får kompetent flicka plats, fullt kunnig i ritning, sömnd samt expedition. Helst någon vana vid maskinritning. Svar med foto., rekomm. och löneanspråk till »Dugliga», Halmstad p. r.

I GODT HEM på landet, närheten af Sthlm, får musikalisk undervisningsvan lärarinna plats att läsa 4:de kl. kurs med en flicka. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, 1 tr. ö. g., Sthlm.

BILDAD flicka, kunnig uti alla i ett hem förekommande göromål, villig biträda vid vården af en 2 års gosse samt vara husmoderns verkliga hjälp och sällskap, får plats nu genast i ingenjörsfamilj i Jämtland. Jungfru finnes. Svar med löneanspr. foto. m. m. till »Fru S. V.», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

EN SKICKLIG KOKERSKA använder helst Klafrestråms spislar. Dessa baka bättre än alla andra, då ugnen uppvärms fullkomligt jämt. Begär priskurant, gratis och franko från Bruket, Klafrestrom.

EN STORRE stadshushåll eller herrgård önskar ung frölofvad flicka plats med första att under en erfaren husmoders ledning lära husliga göromål. Villig att betala. Svar till »September 1912», Sala p. r.

BILDAD, anspråkslös 32-årig dam söker anställning som husföreständarinnna häst i Stockholm eller Göteborg, om möjligt hos äldre dam eller herre. Ager godt sätt, stor arbetsförmåga, ordningsinne och mångårig erfarenhet. Fina ref. Svar utbedes till »Husföreständarinnna», S. Gumalii Annonbyrå, Göteborg.

SOM KOKERSKA eller ensam önskar flicka plats till utlandet, helst England, 1 nov. eller dec. Svar till »27 År», Iduns exp. f. v. b.

PLATS ÖNSKAS af en medelålders flicka, som vill hjälpa till med hvad som förefaller inom ett hem, villig se till barn, kunnig i sömnd. Svar »Pliktrogen», Svenljunga p. r.

GUVERNANT, van och skicklig i att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik önskar plats. »X.», Fåssberg, Mölndal.

PLATS som hushållerska hos ensam herre eller dam eller på egendom event. i fin familj, sökes af bättre flicka med fina betyg och ref. Svar tacksamt fortast möjligt under adr. »Hösten 1912», Getinge p. r.

ANSPRÅKSLOS, ordentlig flicka önskar plats i god familj som husmoderns hjälp, kunnig i enklare matlagning samt förekommande sysslor. Van efter barn. Svar emotes tacksamt till »Pliktrogen 1912», Allm. Tidnkont., Gefle.

UNG, hurtig bättre flicka önskar i höst komma i fint bildadt hem på landet, för att under husmoders ledning lära allt hvad till ett ordentligt hem hör. Är intresserad och van vid husliga göromål. Svar emotes tacksamt under adr. »Fia 17 År», Trollhättan p. r.

20-ÅRIG FRISK FLICKA från Väst-kusten, önskar plats 1 sept., i verkligt godt och fint hem såsom fruns sällskap och hjälp eller såsom barnfröken för större barn. Goda rek. finnas. Tacksam för svar till »E. M. A.», Iduns exp. f. v. b.

HUSFÖRESTÄNDARINNA, fullt kunnig ett hems skötande, önskar plats att ensam förestå hemmet för äldre ungherre eller änkefamilj. Svar till »Bildad 30», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD landbrukardotter, som genomgått hushållsskola med goda betyg och är kunnig i väfnad, önskar plats. Svar till »21 År», Iduns exp.

UNG FLICKA något kunnig i matlagning söker plats som hjälp och sällskap. Svar till »Margaretha», Iduns exp.

UNG DAM, 23 år, önskar plats i fam. i Stockholm. Van vid barn, något kunnig i sömnd, är villig undervisa i pianospelning. Rek. finnas. Svar emotes tacksamt af »23 År 1912», Iduns exp. f. v. b.

LÄRARINNA van att undervisa i Kindergarten och de förberedande klasserna önskar plats i familj i Stockholm mot någon lön och ledighet från 5-7 hvarannan kväll för egna lektioner. Tacksam för svar till »Barnavän», Iduns exp.

MOT fritt vivre söker bättre flicka plats i äldre fam. Är kunnig i ett hems skötande. Svar till »A. H.», Iduns exp.

21-ÅRIG NORRLÄNSKA önskar plats som husmoders hjälp. Något kunnig i handarbeten och llnnesömnad. Lön önskas. Svar till »21-årig Norrländska», Östersund p. r.

GUVERNANT, som genomgått åtta-klassigt läroverk samt därefter praktiserat i 2 år önskar plats till hösten. Prima betyg och ref. finnas. Svar till »20 År», Gefle p. r.

UNDERVISNINGSVAN lärarinna, undervisar i skolämnen, språk, musik, söker plats i godt hem på landet. Goda betyg. Svar »Energi», Sv. Telegrafbyrå, Sthlm f. v. b.

EN 19-årig flicka önskar plats i godt hem. Är kunnig i llnnesömnad, väfnad och andra handarbeten samt är villig att deltaga i husliga göromål. Tacksam för att få räknas som familjemedlem. Svar till »1 eller 15 September», Nyköping p. r.

UNG dam önskar plats i skola eller familj att undervisa i kläd- event. llnnesömnad eller som sällskap och hjälp. Svar till »September», Karlstad p. r.

TVÄNNE UNGA FLICKOR, elementarbildade, önska komma till prästgård eller herrgård för att såsom medlemmar af familjen deltaga i husliga göromål. Den ena kunnig i kongtorsgöromål den andra villig att läsa med barn. Svar till »Familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

UNDERVISNINGSVAN anspråkslös guvernant söker plats. God rekomm. finnes. Svar till A. Kylin, Asklanda.

PLATS önskas af en i matlagning och husliga göromål kunnig flicka. Van vid landet. Genomgått hushållsskola. Rekomm. finnes. Svar med uppgift om löneförmåner m. m. till »24 År», Balingsta p. r.

20-ÅRIG FLICKA kunnig i enklare matlagning samt något klädsömnad och handarbete, önskar plats i familj; är villig deltaga i alla inomhus förekommande göromål. Svar till »G-a», Fågelsjö p. r.

BILDAD FLICKA, husligt intresserad, något musikalisk och med godt, jämnt sätt och lynne, önskar plats som värdinna i hem där husmoder saknas eller som hjälp och sällskap i familj eller att klen äldre eller ensam dam eller herre. Bästa rek. och ref. Svar till »Gott hem», Åhus p. r.

UNG VÄRMLÄNSKA, som genomgått 8-klassigt läroverk och sedan för språkstudier vistats 7 mån. utomlands, söker plats som guvernant för vintern. Svar till »M. O.», Nykroppa.

SPÅRSAM och ordningsälskande bättre flicka önskar sköta hemmet åt ensam herre. Svar märkt »Flicka från landet», Iduns exp.

SJUTTON ÅRS FLICKA som i år utgått från 8-klassigt läroverk önskar plats i familj att läsa med barn och hjälpa till med lättare sysslor. Svar till »Z.», Höganäs p. r.

PLATS som husa önskas till hösten af ordentlig flicka kunnig i sömnd, helst i mellersta Sverige. Svar till »Norrländska», Iduns exp.

FLICKA från landet önskar plats som ensamjungfru. Svar emotes tacksamt märkt »Hösten 1912», Dala p. r.

SJUKGYMNAST som med goda betyg genomgått institut i Stockholm önskar plats i höst. Svar till »Gymnast», Lysekil p. r.

MUSIKALISK 24-årig flicka, som genomgått 8-kl. läroverk, sjukvårds- och massagekurs samt vistats i England och Tyskland, önskar plats som hjälp och sällsk. Svar till »Norrländska M.», Iduns exp. f. v. b.

33-ÅRIG BILDAD småländska af god familj, duglig, arbetsam, barnkär och samvetsgrann samt med goda vitsord från förut innehaft plats, önskar anställning som värdinna i godt hem där jungfru finnes. Närmare meddelar Fru Mathilda Drangell, Herrstorp, Emarp.

UNG FLICKA med goda betyg från 8-kl. elementarskola och realskoleexamen söker plats som guvernant. Tacksam för svar till »Undervisningsvan», Knifsta p. r.

LÄRARINNA, som genomgått högre lärarinneseminarier, har goda betyg och några års undervisningsvana, men för nästa läsår önskar lindrigare tjänstgöring, är villig undervisa en eller två elever (helst en) i förberedande klasserna eller lägsta elementarklasserna kurs. Små löneanspråk mot rättighet att disponera öfver tiden utom lärotimmar. Svar till »M. R.», Dufved p. r.

ENGELSKTALANDE 20-årig flicka, som genomgått 8-kl. läroverk och innehaft platser som guvernant och barnfröken, önskar plats i familj nu eller till hösten. Utmärkta ref. Svar till »Cecilia», Halmstad p. r.

UNG, frisk och gladlynt samt barnkär flicka, som i vår aflagt realskoleexamen, önskar plats till hösten i godt och fint hem för att deltaga i alla i hemmet förekommande sysslor. På lön fästes mindre afseende, men hon önskar att behandlas som medlem af familjen. Svar till »I. F.», Malens hafsbad, Malen (Skåne).

EN ENKEL och anspråkslös ung flicka, som genomgått hushållskurs (hvarifrån finnes rekomm.), önskar plats den 17 sept. i ett bättre hem att gå frun till handa. Lön önskas. Svar till Ella Boberg, Hushållsskolan Bogsten, Bettna.

EN 16-årig flicka, som aflagt realskoleexamen, önskar mot fritt vivre plats i bildad familj för att deltaga i hushållsgöromål. Vill anses som familjemedlem. Svar till »Platssökande», Piteå p. r.

EN BILDAD ung flicka (23 år), dansk, af svenska föräldrar, önskar plats i Skåne. Är musikalisk, barnkär, kunnig i enklare matlagning samt bokhålleri. Svar med meddelande om lön önskas till »Familjemedlem», Iduns exp.

Kindergarten-Arbeitsstuga. 23-årig undervisningsvan flicka, som genomgått åttaklassigt läroverk, sedermera 2 1/2 års Kindergartenskurs i Berlin samt därefter innehaft 2 års själfständig verksamhet som Kindergartenlärarinna i Sverige, önskar till 1 okt. plats vid bruk, barnhem eller annan anstalt. Svar till »M. S.», under adr. S. Gumalii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Undervisningsvan flicka som genomgått 8-kl. elementarskola, önskar den 1 inst. sept. plats i familj att undervisa i vanliga skolämnen och språk. Svar sändes fortast möjligt till »18-åring», Hesselholm p. r.

Kindergartenlärarinna, detta är utexam. från Margareta-skolans Kindergarten s. em. önskar plats i fam. vid bruk eller större herrgård (gärna utomlands) att sysselsätta och taga vård om ett par små barn, ej öfver 6 år. Vara frun till hjälp och sällskap. Familjemedlem. Ref. gifvas och önskas. Svar med uppgift om lön m. m. till »24 År», Iduns exp. f. v. b.

18-årig flicka, med realskoleexamen och afgångsbetyg från 8:de kl. önskar plats i god familj att läsa med mindre barn. Är villig deltaga i de husliga göromålen. Svar till »Box 20», Lysekil.

22-årig flicka, som genomgått A. Eneroths 1-åriga handarbetsseminarium och som är något kunnig i hushållsgöromål, önskar plats i god familj, där jungfru finnes. Svar till »Familjemedlem», Lysekil p. r.

EN å två inackorderingar mottagas i prästgård i Västergötland. Svar till »Prästgård», Iduns exp. f. v. b.

TILL LÄS- och lekkamrat åt egen 9-årig dotter önskas en frisk och snäll jämnårig (helst flicka) af god familj såsom inack. å herregård. Ref. önskas och lämnas. Svar till »Ett hem», Norrköping p. r.

EGET eller deladt rum erbjudes stud. ung flicka. Nyborg. 56 B II. Frök. A. Kall. A. T. 20248.

STUDERANDE erhålla inack. i godt hem centr. på Söder. Pris 80 kr. pr mån. Vid. gen. Fru H. Lagerholm, Brännkyrka, 30 I, Stockholm.

OFFICERFRU, hvars man under vintern är kommanderad till annan ort, önskar till hösten mottaga som inackordering i sitt hem vid Djursholm (Ekeby om. invid Danderyds station) en eller två fina, bildade damer. — Pris 75 å 80 kr. pr mån.

TVÄNNE FLICKOR erhålla i Stockholm inackordering med deladt rum. Regeringsgatan 66, Fru Lilliemark.

COMFORTABLE HOME in lady's house in healthy town 1 1/2 miles (Swedish) from London. Opportunity for lessons. Apply Miss Sigrd Warvinge, Grefmagnigatan 8, Stockholm.

FRÅN 1 SEPT. mottages i trefligt, godt prästhem hushållselever, äfven dem som önska hvila och rekreation. Svar till »1 Sept.», Iduns exp. f. v. b.

ADRESSER lämnas afgiftnfritt å goda hem och pensionat i Sthlm och på landet å Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm. Etabl. 1887.

NÄRA SCHARTAA. Inack. i bildadt hem. Förstkl. hus. Badrum. Piano. Prima ref. Fru Carl Dillner, Hornsgatan 4 III, Stockholm 86.

Inackordering med ensamt rum för en ung flicka kan erhållas hos Fru Maria Plg-Gyllenbåga, Artillerigat. 24 III. Allm. tel. 222 23.

Hos officersänka å Östermalm erhålla 3 flickor god inack. genast eller 1 sept. Svar märkt »S-g», Iduns exp.

I tjänstemannafamilj å Östermalm kan en väluppfostad flicka af en tillfällighet bli inackorderad och blifva medlem af familjen under nu instundande läsår. Svar med ref. till »E. B.», Svenska Telegrambyrån, Stockholm f. v. b.

I prästgård på landet kan en flicka få god inackordering och undervisning i de vanliga skolämnen (2:dra klassens kurs) tillsammans med egen 10-årig dotter. Svar före den 1 sept. till Kyrkoherde P. O. Södergren, adr. Västanfors.

Unga flickor erhålla fr. 1 okt., event. tidigare, inack. hos bildad, huslig dam i Dresden, Kartzerstr. 3. Grundlig utbildning i hushållslära, om så önskas. 1:ma ref. Moderat pris. Ev. resällskap slutet af aug. Förfrågningar sändas endast till Rudolf Mosse, Dresden, under märke »D. R. 9321».

Gods inackorderingar i bildade hem och pensionat i Stockholm och landsorten förmedlas afgiftnfritt genom B. VIMANS BYRA, Regeringsg. 65, 1 tr. (ing. från Lästmakareg.). Bref besvaras mot dubbelt porto.

Till höstterminen kan bästa inack. erhållas för skolgång om nära flera af våra bästa skolor å Österm. De bästa ref. Svar märkt »Aug. 1912», Iduns exp.

Tillfälle finnes för äldre dam eller herre som önskar inackordering i ett verkligt godt hem i Sthlm på Östermalm där bästa hjälp och omvårdnad kan påräknas om så behöfves. Om så önskas kan egna möbler få medtagas. Stort, trefligt rum med stor garderob. Bästa ref. Svar märkt »Hemtrefnad», Iduns exp.

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Stockholm. Mästarsamuelsgatan 70.

Gymnastikdirektörsexamen

afägges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept. Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Vid

Professor Unmans Institut

börjar 1 okt. ny (ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik. Begär prospekt. Brunkebergsgat. 9, Stockholm.

Vid

Göteborgs Gymn. Institut,

Göteborgs Arkader, Göteborg, börjar 10 okt. fullständig utbildningskurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer och herrar). Begär prospekt.

Svenska Hårnåtsimporten,

Stockholm, Va. Stort prof (äkta) mot 45 öre i frim.

ZOTOS

Osvikligt medel mot

Sjösjuka.

På apotek i askar å kr. 2.00 och 3.50.

MOMENTAN.

Bästa färgmedel för hår och skägg. Är för hälsan oskadligt. Verkan ögonblicklig. Fäller ej vid tvättning. Pris 5 kr. pr sats. Ziwertz Ektr., Göteborg, Återförsäljare rabatt.

Javana Lelu

det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr.

Franska Parfymmagasinet,

21 Drottningg. 21, Sthlm. Hofleverant.

Oatine-Crème är det förnämsta medlet att skydda huden för köldens skadliga inverkan. Denna kraftiga snöhvita naturprodukt-extrakt af ren hafre renar porerna, läker huden o. hyn blir vacker o. klar. — Äkta endast i hvit burk med grönt lock The Oatine Co., London. Oatine-Crème säljes efter tullförhåningen till 1.50 o. 3 kr. pr burk samt Oatine-Tvål, Oatine-Puder o. Balsam säljes öfverallt o. hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 o. Drottningg. 63, Stockholm.

Crème de Cholepalmine,
utmärkt antiseptiskt hudmedel,
säljes i tuber å 30 öre hos Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande m. fl. samt å Apoteken.

Storartad uppfinning. Snöhvitt tvätt på några minuter. Kräfter endast en tiondedel af förut erforderligt arbete. Kläderna hålla dubbelt så länge. Bruksanvisning gratis och franko. Kölnerslagret, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

För engelska sjukan,
som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, fås säker hjälp med utvärtes medel af undertecknad, som har 35 års praktik i Engelska sjukans behandling.
De mest framträdande symptomerna äro blodfattigdom, slappa armar o. ben, gnatigt lymne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket, men magra ändå, kroppen blir upplöst i slem som stockar sig i lederna och medför kyla, klåda och utslag. Blir ej slemmet utrensadt brytes kroppen sönder. Ingen behöfver resa hit. Beskrif symptomerna. **Snedas lemmar** kunna bli återställda. Brev besvaras mot dubbelt porto.
Tusentals intyg finnas.
Hanna Bengtsson, Malmö,
Regementsgatan 32.

MAGGI'S
Buljong-Tärningar äro bäst!
1 Tärning gifver ¼ - ⅓ liter finfin buljong.
Namnet MAGGI garanterar alltid en utmärkt kvalitet.

Maggi-Bolagets Nederlag, Stockholm, Norra Bantorget 22. A. T. 18629. R. T. 3091.

I Kvinnliga Utbildningsskolan Villa Hult, emottages anmälningar till höstkursen, som börjar den 15 september och fortgår i tre månader. Elever emottages äfven på kortare tid om plats finnes ledig. Obs! Facklärarinnor. Elever förberedes för inträde i Fackskolan. Därjämte meddelas undervisning i Språk, Musik, Sång, Målning, Väfna, Sömnad och Handarbeten. Referenser af föräldrar till från skolan utgångna elever. Utfördt prospekt och upplysningar erhållas ifrån såväl Thyselius Byrå, Grefthuregatan 1, Stockholm, Allm. Tel. 8939, som från skolan, adress Villa Hult, Kneippbaden, Tel. Norrköping 758.

Benninge Hemskola, adr. Strengnäs.

9:de kursen börjar i aug. 1912. Grundlig husmoderskurs med matlagning, väfning, sömnad, inkokningar m. m. 3 skickliga lärarinnor. Härligt läge på landet nära staden. Glad o. friskt hemlif. Obs! Andrad studieplan. Vidare upplysningar o. prospekt m. m. enl. öfvenskrifna adress. Tel. Strengnäs Allm. 50, Riks. 57.

Husmoderskolan i Karlstad.

Den 16 augusti börjar konserveringskursen, pågår en vecka, omfattande inläggning af bär, frukt och grönsaker. Den 24 augusti taga öfriga kurser sin början. 1-årskursen omf. matlagning, bakning, konservering, linne- och klädsömnad, barnavård (teoretisk och praktisk m. m.) ½-årskursen omf. matlagning, bakning och sömnad m. m. 6 veckors kursen omf. matlagning och bakning. Helnaackordering erhålles inom skolan. Tidsenliga lokaler. Värmeledning, elektriskt ljus, badrum. Prospekt på begäran. Tel. 812. Nancy Ewall.

Göteborgs Nya Husmoderskola,

Södra Allégatan 2 A. Rikstel. 10624. börjar sin tredje termin i början af september.

Husmoderskurs på 1 termin. Undervisningen omfattar matlagning: enklare och finare, bakning, konservering efter modernaste metoder, dukning, servering m. m.; linnesömnad: varje elev disponerar en maskin; hushållsbokföring och beräkning, hälsolära, födoämneslära och (valfritt) barnavård. Undervisningen bedrivs på alla områden praktiskt och med största hänsyn till hemmets krav. Nya, tidsenliga, hygieniska lokaler. Fackutbildade lärarekrafter. Prospekt på begäran. Adr. som ovan (under juli månad f. v. b.)
Elvira Friberg, Hildegard Friberg, f. d. lärarinna vid Fackskolan f. utexaminerad lärarinna från Facksk. f. Husl. ekon. Uppsala.

Nobynäs Hushållsskola.

Kurs fr. 1 sept. till 15 dec. och fr. 20 jan. till 1 juni. Bildade flickor mottagas å Nobynäs Herrgård, härligt läge nära sjö och skog å småländska höglandet. Grundlig undervisning i hushåll, väfnad, handarbeten m. m. meddelas af skickliga, examinerade lärarinnor. Godt hem. Väl inredda rum och hushållslokaler. Förfrågningar och anmälningar ställas till föreståndarinnan Fru E. von Kothen, Nobynäs, Frinmaryd. Rikstelefon 5.

Välj, men välj det bästa!

Musikinstrument
af bästa svenska och utländska tillverkning, väl justerade. Stort och väl sorterat lager af: *Gittarer, Mandoliner, Gitarmandoliner, Gittarrutor, Violiner, Violonceller, Citter, Konserter, Ackordion, Klarinetter, Flöjter, Mässingsinstrument. Sextetter* af bästa svenska och utländska tillverkning. *Trummor, musik-, marsch- och bastrummar. Fodral, strängar* och öfriga tillbehör till musikinstrument. *Orglar* och *Pianon* från de förnämsta fabriker inom landet. Vid köp pr extra kontant af orglar och pianon lämnas hög rabatt. *Nyhet: Sextetter* af förstkl. bömsk tillverkning, svensk modell, till 300 och 425 kr. pr sextett pr extra kontant. Ny, illustrerad priskurant gratis mot insändt 10-öres frim. till porto.

Ceylon-Téer.
Frälsningsarméns äkta rena Ceylon-Téer. Berömda förstklassiga kvaliteter. Finaste arom. Billiga priser i förhållande till till téernas höga kvalitet. Olika paketeringar till 5, 6 och 8 kr. pr kg.

Kakao.
Frälsningsarméns rena oblandade Kakao, af erkänd ypperlig beskaffenhet, fri från skaldelar. Levereras i hektopaket eller i fint dekorerade burkar om 1 kg. Pris: pr hekto —45, pr kg. 4:40.

Dentol.
Frälsningsarméns antiseptiska och koncentrerade munvatten Dentol. Lofordande intyg af prof. vid Kungl. Karolinska institutet E. Almqvist. Pris: pr hel fl. 1:75, pr half fl. 1:—.

Dentol-Tandpasta.
Oumbärlig för tändernas verkliga vård. Pris pr tub 60 öre. Dessa öfverträffade Dentol-preparat tillverkas under kontroll af handelskemisten fil. dr Carl Setterberg.

Armé-Skokräm.
Terpentinfri, förstklassig skokräm, fri från alla för lädret skadliga ämnen. Pris: pr burk —25, pr ask —50 o. —20.

Armé-Tvål.
Öfverfet boro-lanolintvål. Fin och behaglig antiseptisk toalett-tvål. Synnerligen billig i förhållande till kvaliteten. Pris: pr stång 1:—, pr bit —25.

Öfvanstående varor kunna erhållas vid hvarje Frälsningsarme-kår, hos många hrr specerihandlare eller direkt från partilageret.

Frälsningsarméns Handelsdepartement,
Östermalmsg. 24 & 26, Sthlm 5.
Telef.: Riks. 85 81. Allm. 63 72.

Birgitta-Skolans kurser

i Klädsömnad, Fransk linnesömnad, Konstbroderi, Spetsösm och Knyppling börja åter 15 sept. Regeringsgatan 19-21. Prospekt på begäran.

Föreståndarinnor: Elisabeth Glantzberg. Emmy Kylander.

Olga Schultheis'

Praktiska Fortsättningskurs för unga flickor

& Fogelsta gård (invid Bornsjön) mottager högst sexton unga flickor endast på helt arbetsår. (1 sept.—20 dec., 20 jan.—1 juni). Pris för kurs 1,000 kr. Nästa kurs börjar d. 1 sept. 1912. Undervisning meddelas i hemmets alla sysslor såsom: matlagning, bakning, konservering, sömnad och hemmets vård. Dessutom lämnas undervisning i väfning, slätväfnad och konstväfnad samt väfvars uppsättning. Föreläsningvis meddelas undervisning i psykologi, hälso- och sjukvårdslära, födoämneslära, hemmets bokföring och väfnadsteori. Prospekt och närmare upplysningar genom skolans föreståndarinnor **Fröken Olga Schultheis**, adr. Fogelsta, Tumba. Rikstel. Tumba 114.

Praktiska hemkurser.

(BRUMMERSKA SKOLAN, Stockholm).

Utbildningskurs i matlagning och öfriga praktiska hemsysslor, afsedd för unga flickor öfver skolåldern, omfattar matlagning, tvätt, möbelpolering och lackering, enklare tapetserararbeten, modern linnesömnad utan träckling samt väfnad. Matlagningskursen omfattar två terminer med 4 dagars arbetstid i veckan, öfriga kurser omkring 60 timmar. Alla ämnen valfria. Prospekt och närmare upplysningar i Brummerska skolan, Johannesgat. 18. Mottagningstid under augusti månad onsdagar och fredagar kl. 12-2. EUG. STEINMETZ

Båstads Hjälpension för flickor.

Nytt läsår börjar den 2 sept. Prospekt sändes och upplysningar meddelas af **Bertha Jönsson**, adr. Båstad.

Lektioner i Linnesömnad.

(äfven Blusar, Barnkläder m. m.)

Våra kurser börja åter den 9 sept. Före 4 sept. är adr. Asarum, Blekinge. **Karin Egnér**, Stockholm, Sibyllegatan 36. Rikst. 3590. A. T. 21004. **Eva Egnér**, Malmö, Fersens väg 2. Tel. 4490 ev. 4085.

Kindergarten.

Höstterminen börjar den 20 sept. Ny-anmälningar mottagas Bergsgatan 20, 4 tr., Sthlm. Allm. tel. Kungsh. 2292. **ELSA KARLSON**, exam. Kindergartenlärarinna.

Språk- och Hushållsskolan Fleurie, utanför Linköping,

börjar sitt 18:de arbetsår den 1 nästk. september. Undervisning meddelas i franska och engelska språken, i klädsömnad och linnesömnad, väfning, huslig ekonomi, matlagning samt i alla inom ett hem förekommande göromål. Prospekt på begäran. Pris för helt arbetsår (3½ mån.) 900 kr. Rosa Lönnies.

Skolor och Utbildningskurser samt

Lektioner i olika ämnen.

Se Kvinnligt yrkesregister 1912. Erhålles å Registrerts expedition, Regeringsg. 65, samt i boklädorna. Pris 1 kr. Porto till landsorten 20 öre.

DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVITEMJÖLET ÄR
PR. HVBETTERPENSJONS-VÄRDEBOK
KRISTAL PATENT
CHRISTIANSTAD

Hyfvelbänkar, Skottkärror, Magasins- och Fabrikskärror, Verktygsskaf o. Löfverke äro våra specialiteter. Våra med synnerlig omsorg utförda ställ-, jordbruks- o. trädgårdskärror å 15 kr. levereras *fraktfritt* alla järnv.-stationer i hela riket. Beställ i dag från **Stockamöllans Aktiebolag, Stockamöllan. Tel. 9.**

Bästa järnmedel, utmärkt styrkande. Föreskrives af många läkare.
Ferrin
Apoteket Lejonet, Malmö.
Finnes äfven i form af **Tabletter.**
Fås på apoteken.

Professor Metchnikoffs

nya medel mot rubbningar i matsmältningen och därmed sammanhängande sjukdomar,

Lactobacilline-glycogéne-tabletter

är nu utsläppt i marknaden. Tabletterna bestå af det bekanta yoghurtfermentet samt ett nytt ferment, glycobakter med stärkelseupplösnings egenskaper.

Försäljas från **Apoteket Lejonet, Malmö.**

KALMAR ÅNGKVARNS
OÖFVERTÄFFADE HÅFREGRYN

Det modernaste och elegantaste i tyger af hög kvalitet representeras af märket **"WELLWOVEN"**
Genom att specialiseras å ett fåtal märken står fabrikkatet öppnadt i fråga om såväl **utförande, styrka, kvalitet** som pris. Tillhandahålles af de flesta första klass klädesaffärer, samt engrosister inom landet i Cheviot, Foulé, Engelsk Serge, Croisé i de alltid tilltalade och klädsamma färgerna djupsvart, högblått och modernt grått.
Begär alltid fabrikkatet "Wellwoven" hvilket innebär en garanti å högsta kvalitet.
En varas goda beskaffenhet ihågkommes långt efter sedan priset fallit i glömska.

Med detta nummer följa Iduns Romanbilaga och Iduns Mode- och Handarbetstidning.